

רְבּוֹן
סִתְמָר
שְׁוֹשָׁנָה

מכתבים
איינוי השואה
והאחתרתת

יבינו סימון
שושן.

מכתבים
מיימי השואה והמחתרת

בית לוחמי הגטאות ע"ש יצחק קצנלסון • קיבוץ גלעד
אדר תשכ"ג ١٩٦៣

י"ט חשוון תר"ף — כ"א שבט תש"ג
27.1.1943 12.11.1919

YOACHIM SHUSHU SIMON
LETTERS FROM THE UNDERGROUND
IN NAZI DOMINATED EUROPE

Published by
Ghetto Fighters' House in Memory of Yitzhak Katzenelson
and Kibbutz GALED

זרה בישראל
Printed in Israel
דפוס עופר, תל אביב

ולא יחשוש לסתנה
הלב שנאלץ לפעול
ולא ידע לחדול
יאן קמפרט : "שמונה-עשר הלהוגים"

*

בשנת העשרים למוות של שושן בכלא הנaziים בחולאנֶה, מתיחרים עט זכרו חבריו מנעוריהם וחברי המחברת תחולצת, שהיות הרוח החיה בא והראשון להתנגדות. פעליו בתקופת התיא משתקפים בעיקר במקבבו משנות הנעורים ומתקופת המחברת, עד להפסקתם בינוואר 1943. קיומם לדמותו, לצמיחתו ולהתפתחותו הרוחנית ניתנים ברשומות ביוגרפיות של בני המשפחה ושל חבריו.

תולדות חייו

ימין הילדות

וואכימ סימון (שושן) נולד בברלין ב-12 בנובמבר 1919, לאביו פריץ סימון ולאמו, לוטה לבית אלנגר. אמו נפטרת זמן קצר לאחר לידתו ווששו בילה את שנות הראשותה בבית דודתו לוטה ארונהיים בפרנקפורט. לאחר שבו לבית האב טיפלה בו ואחיו יעקב דודתו חוקנית הדודה גוטה, שכימי התגוררו אוף עבר לגור בビיה.

משנת 1926 ביקרו שושן וב/sites פיר יהודי תילוני-ציוני בברלין. הוא עשה בו כמה שנים ולאחר מכן עבר לגימנסיה לא-יהודית. אך בבית הספר היהודי קיבל את ראשית ידיעת העברית. בשנת 1930 עברך, ה策רף שושן אל תנועת הנוער הציונית "קדימה". בראשית 1933, עם עליותו של היטלר לשטן, התאחדה "קדימה" עם "ברית העולמי" ל"הובנים" והוא היה חבר בתנועה זו ונשאר פעיל בה כל השנים.

ב-1932, בהיותו בן 14, נשא אביו של שושן אש שניה, לא יהודית, הבנים נתקשרו אל "טוני" בקשר אהבה ואהדה. ב-1933 עברו ההורים לגור מחוץ לברלין ווששו עבר לפראנקפורט, אל הדודה גרטה הזקונה והתחילה למלמד שם בגימנסיה גרמנית רגילה. בפראנקפורט לא הייתה לתנועת "הובנים" סניף ווששו השתתפה בפעולותיה של תנועת הלא-יהודים" (שה策רף לאחר מכן לה"השומר הצעיר), אך נשאר נאמן לתנועת "הובנים".

בהתומו בן 15, מת עליו אביה ובאותה שנה — 1935, עלתה אחיה ארצת, בשליחי 1936 עבר עם הדודה גרטה לברלין ושם סיימה את לימודיו בבחינות הבגרות. שנת אחריו נזהה זו למד בגימנסיה יהודית אדרוקה, ולא בבית ספרו הקודם. בקייז 1937 סיימה לימודיו ויצא להכשרה באלוות, שהיה מקום הכשרתם של בני השיכבה הבינונית בתנועת הנוער החלוצית.

"חלוץ" הכינו עלייה בלתי לגאלית מהולנד וחברים רבים נשלחו באונייה "דורה" אל חוף ישראל.

האחראים להכשרה המקצועית בהולנד החלטו כי ישווג האנמנן ו"צעירים" אחרים עדין אינם "בשלום" לעליה. קנה המידה המקצועית קבע יותר לגביהם יותר מסכתת המלחמה הקרוובת. אך נ聲ר שזו ב홀נד ואפלו לא התקומם ביותר על החלטה קטרטראות זו שחריצה את גורלה. עם ההמרת הגירות נגד היהודים החלה בריחת אינדיידואלית מהולנד. ששו וחבריו במרכו "חלוץ" החליטו לחפש דרכם הוצאה קולקטיבית. אך הפסיכיות היו קלושים ביותר, בכל זאת לא אמרו נושא ותוספו לתתקות אחר דרכי בריחת לארצאות ניטרליות.

ביולי 1942 הלו גיגישיט ההורגים באמסטרדם וההשמדה איימה על כולם.

בפתחת

עכשית, משם בשעה ה-12, מצאו המדריכים בבית עליית הנער נתיבתצלה. ביתה של מרית ו'. בלוסדראקט נפגשים מנחם ורשו עם יופ ואסטרויל, מורה ומרדן מהסיד' אומות העולם, שהיפש זה ומן רב אפשרות לאיאק נגד מזימות הגרמנים. בשםוע על סכנת גירושם הקרוב של דיררי הבית מתplit יופ להושיט יד עוזרת בחיפוש מקומות סתר. יחד עם אשתו ומספר חברים נחלץ לשימה קשה זו ועוור למנחם ולשונו לתנאה את היסודות למחתרת והחלוצית בולאנד. בתחילת אוגוסט 1942 מקבלים 15 תביכים צוויי "התיצבות לעובדה". על המדריכים לבחור עצם את שמות הצעירים...).

מאותו יום מתחילהBINYOI הבית ותוך 43 ימים נעלים כולם מן האפק כ-60 צעירים ומדריכים.

ב-16 באוגוסט, שבועות אחדים אחרי נישואיה, עוזב גם ששו את לוסדראקט. מקום החסתה שלג, ברוטראם. משיך הוא בנסיעותיו למען הרחבת פעולות הצלחה לחבריו "חלוץ" הבוגרים.

קורט האנמן שעזב את מקומו הקשרתו ו עבר לעבוד במרכו "חלוץ", עוזר באופן פעיל בהסתדרות חברי. מנחם ורדים אף הם ממשיכים לפעול ודואגים יהוד עם ויל וויפ ואסטרויל לקשר בין

תקופת ה彷徨ה
באלאגוט נ聲ר עד לאחר הפלצות בנובמבר 1938, בהן נעצר והועבר יחד עם חבריו למנתה הריכוז בוכנוואלה.

המארעות הללו השפיעו עליו השפעה עמוקה וקבעו לא מעט את קווי התנהגו בוימי השואה בולאנד.

זמנן קוצר לאחר השירור ממנתה הריכוז עבר עם חבריהם אחרים להכשרה בולאנד. זה היה בתחילת 1939. שם נקלט בהכשרה הבודדת, בעבודה אצל איכר הולאנדי. פה, כמו באלאגוט, היה עליו לעמוד במאיצ' גונגי קשה חזק מאatk במלחת הקצרה. עם זאת היה פעיל בחיי הסניף והמשיך בקריאה ובלימוד עצמי, במידה שתנאי ההכשרה הקשים אישרנו זאת. לעיתים לא התגבר על צמאנו לדעת או "ברחה" לאמסטרדם וישב שם באולמי-קריאת ובספרות ואחריו שפוג שוב מעט מזורות התרבות והמדע, חור מרווח מקום עבודה.

בגיאור 1940 עבר לקיבוץ ההכשרה הגדל בוארקיורף, כפר העבודה בשטח היישוב של חוף היזירזה והשתתף באופן פעיל בעבודה התרבותית. שם מצא את חברו קורט האנמן שבאו מלואות לולאנד. יחד לקחו על עצם תפקידים בסניף, עסקו בהוראת עברית ובפעילות תרבותית אחרת.

במאי 1940 עבד ששו במרכו "חלוץ" באמסטרדם ובימי ה潦וש היה שם בבית החלוץ יחד עם מספר חברים אחרים. אחורי שהשליחים נעצרו ומנחלי בית עלייתה גנווער בלוסדראקט, אף הוא ארץ-ישראל, נמלט לאנגליה, נקבע ששו למדריך בלוסדראקט.

בדרך ובמרכזו "חלוץ"
ששו מצא עניין בעבודת הדרכה והחינוך והשפעה רבת על הנכchio וכן השתתף כל העת בעבודות "חלוץ", היה חבר המרכז והכוהן המרייך בעבודה התרבותית. הוא השתתף בהוצאה חומר-עין ולימוד וביקר בסוגים השונים.

אחרי כיבוש הולאנד נגעו תקoot העלית והיה צורך להתקונן לשהייה ארוכה בוגלה. בקיץ 1939, ימים ספורים לפני פרוץ מלחמת העולם, פסחה עליו הזרמת אתרונה להגיא לארץ-ישראל. מוסדות

התבריטים הנמצאים במחבוא. את "כוכב היהודים" הורידת, כמובן, וניריות "אריים" מזרפים מהתקנו עבורם.

בתחלת אוקטובר 1942, יצא שושן את הולנד, יחד עם חברתו, כדי להAES נטיב-הצלחה לשוויץ או לארכץ אחרית.

בازרפת קשור הוא קשרים וראשונים אל המחרת היהודית ובמקש את עורתה. יחד עם זאת פונה הוא לשוויץ בבקשת עזורה כספית ומעשית לתכנויותיו. המשובה ברורה ממש לא ההשגה. הקשיים רבים ואף התעדות שנעוזו בין בדרכם לא הוכיחו את עצמן והיה צורך בחפהון בתעדות אחרות. שושן מחליט לחשור להולנד, כדי למסור על הכל לתבריטים שם ולהפין את יציאתן של קבוצות נוספת.

ב-11 בנובמבר 1942 נכנסים צבאות האגרנים אף לדרום-צרפת, ושושן נאלץ לברר מחדש את אפריזות הצלחה. הוא בא לבדוק לצרפת ומוצא שם עדין את הברתו שלא הצלחה בפעם הראשונה לחצות את גבולות שוואי. שימושה על החוזה פליטים משוויץ מגיעות אלהם ושושן מחליט לרדת אל הגבול הספרדי. הוא קלט שמועות על שליחת אנשים אל צבא השחרור של דה-גול ועל אפשרות להגיע לספרד ולאפריקה. בפרפיניאן אינו מצליח להיחשך דבריהם והוא מחליט לחזור לטולון, כדי להבטיח מצד תנועת הצופים והוא מחליט לחזור לטולון, כדי להבטיח מצד תנועת הצופים היהודיים. הקשר מוקם והוא חזר בפעם השנייה לפאריס ולהולנד (דצמבר 1942). מפעם זו הוא שולח שני חברים הולנדים לליין וב倡 המולד 1942 הם עוברים בהצלחה את הגבול, יחד עם החבירת שלו. עכשו מתחילהشروו בהעברת חברים נוספים לבלגיה ולצרפת כשלוף ואסטרויל וחבריו עוזרים מן הצד ההולנדי.

שושן גוסע בלי הרף בין גבול לגבול ומראת לחברים איך להגיע לצרפת. ב-24 בינואר 1943 כותב לחבריו בהולנד על כוונתו לשוב ולבקרים פעם נוספת.

יום לאחר מכן נטאף על הגבול כשבידיו ניירות רבים וכסת. הוא הועבר אל בית הסוהר בברדה והודיעו שם לחבריו על מעזותו. נחקק ועונת, כי הגרמנים ידעו מיהו ורצו להוציאו ממנה ידיעות על אחרים. מובן מآلיהם כי לא גליה דבר וב-27 בינואר 1943 מגיעה לאMASTERDET היריעה על מותה. היה בן 23 במוות. לפי ההודעה הרשמית שלח יד ברגעו.

עם מכתבי

בנובמבר 1942, חודשיים לפני מותה, כתוב שושן מצרפת:
האם שומר אתה את מכתבינו? אחרי המלחמה זה עליל להיות מעין שוב לקרה על כל סבד הרגשות, על ההרהורים וכו'...
...ראינו דברים יפים בדרכ, אי אפשר ליהנות ממש, אם כי אני מסוגל לדוחות לזמן מה חשובות נוגאות, מי יודע מה יקרה לנו מחר...
אני אסיר תודה על שביכולתי לפעול עוד ולהיות בתנוחה, לי ניתן עדין להיאבק עם הגורל וזה חשוב, אפילו מפטידים במערכת.
וכאשר יקרה לי אסון מחר,
אופל להיות שקט למרי,
לא אצטער אף לרוגע.
העונו להילחם ונכשלנו... גורל אנושי.
מוחוקת אותה המחשבה שנאבקנו לא רק למענו..."

*

שمرנו את מכתביה במידה שתנאי הימים הללו איפשרו זאת. מכתבים יקרים אחרים לא הגיעו לטעודתם ומיל יודע מה צפנו בתוכם.
מתוך האגדות המוכאות בלקט זה, עולה דמותו של נער יהודי על כל לבתו ושאיפותיה, החיה בעולם עזין ומאמים וחותר אל פינת מבתוכים.
נראה שפעמים אחדות יכול היה להיחלץ ממוקעת האגולות ולעלות לארץ ישראל, אך הגורל רצה אחרת.
אחרי היותו במחנה ריכזו ידיים צפי לו ויליהודי אירופת בהזדמנויות שונות חור ואמר: בפעם שנייה לא אفال לדייהם. ולחבר אחד שנעוצר ונכלא במחנה בצרפת הודיע: גירוש — פירוש מות!

ואהחוב עליו לא גבול, — יוֹסֵף (יוסף) ואַסְטְּרִילָל, המבוגר ממנה בהדרבה, שראה בו יידיד אישי ושבילק אפלו לרגען הציגנות ולהגשנותו.

יש ובימי מצוקה קשים וקשים, מגיע האדם אל פסגת חייו. שושן הגיע לשיא יכולתו האנושית והרעינית בימי המחרתת. אוטן תכונות מופלאות של מסירות ואומץ לב הובילוו אל המעשה האחרון של הקربה עצמית.

המלחמה דרפה אותו והכרעה אותה אך לא נכנע בנקול והתקומם נגד הגורל. העיו להיאבק ונפל. הוא לא נכשל, כי הראה את הדרך הנכונה לבאים אחרים. יחד אותו ובעקבותיו חלבו אחרים.

המחתרת החלוצית בהולנד קמה.

רבים נשארו בדרכים ולא הגיעו למטרתם.

היו אלה בעיקר ההולכים בראש והצפויים לסכנת מעצר וחלשנה; קורט האגמן, קורט רילינגר, ארנסט הירש, מקס זינדמילר, שושנה ליטן, יוֹסֵף ואַסְטְּרִילָל — והרבים שיד הגורל השיגותם טרם זמן — אך מספר הניצולים על ידם אינו מבוטל כלל ולקראוביהם מוקדש קצת זאת.

אנו חוזבים, שמכתבינו של שושן מבטאים נאמנה את דמותו המכונכת ואת פעלו למען הגשמה מטרות, שערכו הכליל-אנושי והמנועתי לא אבד עליהם כלת.

יהי צורך מכתבי עם מלאות 20 שנה למותו — אותן וכרכן להברים שנפלו בדרך, ומקור עידוד וכוח לנו.

עד יג'נ

ומה אם ידע כל זאת? האם ניטה לבrhoה מיד הגורל? ובכן, פעם אחת ניטה לברות היה זה ביום כניעתו של הולנד, ב-14 במאי 1940. ישבנו, מספר חבריהם מבית החלוץ באמסטרדם, עייפים ומדוכאים אחרי התהומות הגדולה. באותו לילת הכלל יכול היה לקרות — אולי יקחו כבר עכשו את היהודים ויגמרו אתנו? לפתח פתאום קם ששו ממקומו ואומר:

— אני אנסה להימלט לאנגליה. פעם שנייה לא אחלץ מידייהם. מי בא ATI? שני חברים הטרפו אליו, האחרים לא היה להם כוח לענות.

אחרי זמן קצר חזרו הוא וחבריו כי נודע להם שמצוות העיר נשמרין היטב ואני אפשרות להגיע לעיר הנמל... באוטו לילת נמלטו בכל זאת כמה מאות הולנדים, אך ששו בשאר, ורוב חברי "החלוץ" בהולנד הופיעו ממקומות מחבואם וחזרו לשובותם...

מתוך מכתביו מתקופת זו ומהימים הראשונים בהולנד, עולה מדי פעם נעימת יושב וכאב מן העולם המחריד והאכזרי. את כאב העולם הזה כאב עד לימי האחרונים.

אחריוו לגורל חבריו התגעעה ורצונו העז להיות אמן עוזרו לו להתגבר שוב ושוב. למשה האמין בחים ובעתיד טוב יותר. עוד בתחום ובשבועות האחרונים לחיו שוחח על כך עם האנשים הקרים לו ויחד תלמנו את חלום העתיד.

כמה דמיינו הרב סייע לו בעבודה החינוכית להשליח מעצמו ומחניכיו את המצוות הקשה ולהשרות אויריה של שלות ותורומות הנפש.

אישיותו התקורת והמענית באה ידי ביתוי בשעותיו שנחתן או בערבי הקריאה היפמי. מי כמותו ידע לקרו באבטעה וברגש, ולחבב עליוו את היצירות האהובות עליו?

ומה לא אהב? את ביאליק, את שמעוןוביץ, את ספרי התונ"ז, וגם את הגדויות בספרות העולמית כגון גיתה וקספיר, רומן רולן ועוד. הכמיהה לידידות אמיתי ליוותה אותו כל השנים. לא פעם כתוב על ברドותה אם גם המעיט לדבר על כך. דוקא בשנים האחרונות, בעצם ימי השואה והכליה, מצא ידידות זו. קורט האגמן, חברו הקרוב

מכתב ים

Nun der Krieg zu Ende, und wieder Ruhe eingesetzt
sein wird, werden wir alle sehr, sehr verändert sein. Du kannst
Dir wahrscheinlich kaum vorstellen, welche unglaubliche Fülle
sich persönlich z. B. schon alles gefüllt habe. Ich kann es
nur selber kaum realisieren, es ist zu eigenartig und
orientiert mich manchmal fast an eine Geschichte von Freudens
den Seefahrer. Nein, an die jenseit Szenen, dann immer
fortwährt er an einer Gefahr in die andere, und an jeder
entkommen er, wie durch ein Wunder, mit leichtem Herzen.....
(längeren auch das ist parallel: immer wieder gefüllt er
sich, sich erst wieder in neue Gefahren zu begießen, aber
das kann er nicht....)

Nun, lieber Herr, wir nur noch hier über die
Lösungsmöglichkeit und Länge Seite des Briefes, als es in unserer
Zeit um einmal, und „wie das Herz voll ist, da fällt
der Mund“ - sage die Hand - über?

Laut so hoch soll, soll ja jeder
habe. Wunde verheilt, nicht alle ~~verheilt~~ geheilt
von Deinem Schmerz.

Hag VIII Z

Geprüft
mit dem

הצהרה:
את המכתבים שהיו כתובים עליידן בעברית, השארנו בלשונם והם
קובאים רק בתיקון שגיאות בולטות.

18.1.36 פראנקפורט/אודר, מכתב אל חברו, יי' ריכטר

גיא קומו היקה

אני שמח מאד שמצאתי קשר אליך. אמונת תולדות חיינו שונות.
אבי היה ציוני מתמיד. בילדותי 3 שנים בבית ספר יהודי (קפוצי
כיתה), נכנסתי מוקדם ל„קדימה“ והיהתי כל הזמן ציוני, גישתי לדת
שונה לגשמי. עלייך לדעת: אני בכל לבבי מתemptאן מגיל 10 בערך
חשתי (אם כי לא באופן ברור כלכך) כדלקמן: או שקיים אלהים
אשר ברא את העולם, ואנו ברא אותו באופן גורע (דיפתויות),
אי-צדק סוציאלי; בשני הדברים הללו אני בטוח מזמן) ובעקבות זה
הוא איינו ראוי שעבדו אותו — או שאין אלהים, ואנו בודאי איננו
יכול להאמין בו ולהתפלל אליו.

גם בשאלת חתני דעתך שנותן לך כדי להבין את החקיקים
באופן סמלי, אלא אני סבור שהם מציאותיים בהחלה. רק שהחוקים,
אשר הוו נוכנים ואפשריים לפני 3000 שנה, אינם מתאימים עוד
כיום... ואם אתה שואל בין היתר על אילו חוקים צריך לשמור בארץ
ישראל, עננה לך כי שאלה זו אינה חשובה כלכך וכי כן שהיא תיפתר
בעצמה, קשה, למשל, לשחרר عبد אהבי שש שנים, כשאין כבר
עובדות...

אך החיים לא נכתב על הביעות הללו, אלא על עצמי ועל אשר
אני חשוב על עצמי. אני רוצה לכתוב לך דברים שעוד לא מסרתי
לאיש.

ובכן: אני בודד מאר ותיתני בעצם תמיד כך. בברלין היו לי
בלבוצה של מספר חברים וחברות ותבדידות כאילו פגה. אך באביב
1933 עלו רוב חברי לאנץ' ישראל ואני עברתי לפראנקפורט. ופה לא
מצאתי עד ידך. בזאת, אני בידידות עם כולן, כפי שמכנים אותה
אך לא מצאתי חבר אמיתי. סבלתי מאר מכח, אך אני תקווה שבעצמי
חלפה הבדידות, כי צרי שיתה מישחו שאפשר להחליף אותו מלהק
על ידי תבדידות חזאת הגעתו לשיחות עם עצמו, ללמידה לא ממש

הוורגלווי לקרו אספריט אידיאלוניסטי בעברית אם אונדד את הפקה
חומר, אטאליל גאנפלון ("מבחן").

לא סוף בשביי שהקבוצה צפיה כלבר — גם בוצע לפניה.
גם בוצע לשאלה חבורתיות וחרבתוות ולען שמה אני פאך לאלאה,
שחויה שם יפה פאר (אם ירבה תספּת).

אלטמן, 13.8.33 (על אהין, בפנינה)

...בנגוע לשליחתי נבליגז: כל הדבר רק משתה של דודתנו
שם אמרה שאילת איזה מינך ומי? — בקשר עם שאלת התה
— ואני חוננשתי להז Ordinary טבש אונן לא איזלה עכיש — לפנִי
הכשרתי — — (אבל) ברוח תדריך שאלך בטור בצלחון.

פעם אותו מראו לי בקורסית דוקטורית דודתנו בברלין אתoir
וילונות של שצצ'ווביאן. אבל בדואוני אונן — וקסטר או צורה
כאות — גנאלמי ותיק ומי השבמי אונ הספר ואונ ל' ווילנט
עם אומץ תלם לזרוא ספר מות, לא תורה לי האוננות להתחזיל את
המבעור. כי נוצותי לאליגוט: אבל גם בון יי אונשייט ליליאן הרכת
שביריות אונן עזין אין של פורה אבל אונשייט מתרטט בשבל
"החלוץ" את פרוטוקולי הסמינרים למדריכי גווען שגיאו לאור
על יורי ועד אונן מדריכי גווען מברטניה. זהה פחה מעינית פאך
ווגט פועליה...

ברילן, 1.2.38 (על אהין)

בנעם רצינו לסתוב לך בבר לפגי עבוז מאלנות. אבל דוחה
את למלן חופשי. מכאן נראה הכל פחות חייב. קובעתך רק האיזוביה
כי בתבורה חיש אוחד ליעד הענא במלות פחוית יהוד. או באונ
זעיר תהה: אני הי' ייד 50 חדרים. בלי להזע עטבת אבל אולץ
זיט יבוא עד בעקבות חמימות ומטעופים ובאיך בעבודה המושגמתן
סכלבד יותר עלי לזרום, כי ההלשרה בוננת לי סירוק כבצעט מלען.

בגון הכל יש לנו ז חוגים. אני הדריכתי את השליחי (מלפעלה).
לא ברול לי עזין אם אפשיך בום בשאותה כי מזד אוחד דונן

— וזה אומליך לנוין על האדרילית של שמונומן.

אלא שחוות מלהמאות אני מדרת את עצמי לשני אנשים ומצאהני
זההיה בין לבין עמי היא הפטונה ביזורה...

12.2.36 26 נזקנות

בנין מדרגות. הכל נחתן, אך בראת לי צאי-אשא לחשך דירה
איוני יכול להניאב ברוחם ולקרוא: «אני רצח דיד...»
כרעג אינני מתגעגע לביך להבנה, אלא לזכות טובת; אותן
אפשר ליעזר, עצה אני זאך ורצע להבנה טובת ובוזאי גם אפשר
למצוא בתוכה ייד...»

29. נזקנות (בפנינה) אל איז צאר

יעקב חביבי
לפי רצונך אני מותב לך צבירת. — אני חשב שאחת שמונה
כבר שאעש כבר עפיש (בחדיש מוך) את התיינט-הגבאות של...
...אלך להבשורה. אבל זה עב ורצחו גרטלז עם מסחה
איוני קרב את המשונא אבל איוני יבל להבادر מה אני חשב
שההברעה תהייה בשונה ובשנותיהם ייתר קשת מטרום. — אלך להבשורה
שאלת מה אני קורא: «בלבב ייטס' של געגן, מנדלה מודר
ספרים: «טבזות בנימין שליטי» וכטבז אוחדב מאחר געג' מודר
שאייזטינער, לא-זרויל מכתבים». בגרמיות אני קורא: מנדלה-זאובר
ספרים: «שלומיאיל», פאומע, היבטים האזרחיים של ערילז מאל
לייזען דינטן
אין לי להזכיר שד גלען

28. 23 ביולי 1930 (בפנינה אל אהין)

אני חשב שאחת כבר יודע, שאנו וגדא כן בזען, או טרונ
לשבות איזיות בלאה, כי בלאה תחילה דהברעה באלנות ואו אלר
זס אני שטן מה ביכך קיבץ הצלחת הביניגט קיבץ קסן (בפוד
30 איש), אבל החברים צעריות פמני בלאה...
...לעתות בזען אני קורא אם בחרוכם, אבל קשיה פמני שעד לא

כל ערבי אשר מנהליים שחוות עברה יתנו מודלים על דרכם לא
(א) על-כיוון דוקא. אללא מטה כד' קי' (ליבורנו) ...

אלטוג. 24.4.38 (ביבריה אל אחים)

לפניהם באלג'יר יוכבב זו נטה מה פוליטיה הובית שתחום כל' עירם
בלבשהה — בעידן ובכפי — והחברים הללו החלטו לשלוט בשטח
זהם כולם ביחד, לאין. בשעה זאת קיבלה, איפוא גדרסיה נספר בדור
ווזא בן הפלל של צריטופיקאים ולבן צדראט, קתוליק, שבשונה זו
ונכל' גם החברים העמוריים אריה מטוקה, יוחנן מלולץ פלולוג

ועל צעדי תרבותם בירך ובין התשריטים הגלג'ת אמראו גם אנג'ו
הניטקיים בו כבלעטם; וזה תופריט הניטקיים זה בוניהו היה קפניא
זומר פמי ויחיה אפשר לסדר איזה בסמוך קייב אלל פשייחו זומר
רבילם, איילו אפשר יהת ליכד קזודה חולגת, ועד'ן צדיך לנצל את
החותוניותם נט פביהום גדרסיה נספר והם מברשות החברים שטח
בלבם הבעליים פושט באטן.

אר' האימוקים בונד' הצעעה הם: עד לא לזרחי גטוטם קלוטם וט
כבודנות העבורה המקצועית נט מלחמת העבריה לורי מה קרי אין
עד צערל כל' קה' לעלהן.

מה' גיסא יש לי חזק רג' מאידן גטא אין ל' השם, אך משומ'
עשרה גזין לטער בחולכת אקלמי. קה' אמי ווועט שאנט'ר בחולכת
זה אבל עוד אינאי יידע בדראק, יש מעות של חורב ושנות על טנקותן.

אלטוג. 28.6.38 (אל אחים)

הלו' מה חמורות רכונות מאייה השבוי כי נט הסנה ייהו «סאנאי-
צרטופיקטיס» אך מנטם סילבה המפעלה ולבן פקלה נספהה אך
בנטם פאל ריעוניה-עליה.

ושיב' געומת בספק גליות של הפלגה שלגנו אם לא גנלה
בשתייה זה, יוכן גזא באטונג' להכשרה באיז' אחרו, אך הפל ערד
נטכל' בספק, מלבד זה איזט עד דבט' קורת אובל' שאלט המורות;
ההתה מחרנותה דצעה שטפער הבדים — וביניהם נט אני — ישאר
טט' לאפולה מרכיבית בתנעה וב-אקלום, במקה' שופט' לא תצע
ו' רצונות פלה' סיירוב לפלייש' נרמאנט.

הדבר סימן רב וט למדות אהבה; אך סגד שני יכלתי לנצל את
הזמן בזורה אצ'ר, לא החלטתי דריין, אללא רק כי מילוי הדרה
שאלהי את האידיליות מאי שטוטוביך (את' 'המצטט') לא אפשר
התקבון).
תתלווה לךרא בטיול הנגלוויים, רוי עלי' אף חסום צור
ורביה פלייט.

אלטוג. 28.3.38 (אל אחים)

הבר אחד יאנ' החלפני לאיזוב עם עד'ן הפלים את אלטוט
הנטקיים הו כבלעטם; וזה תופריט הניטקיים זה בוניהו הנטליה
אל הצעעה אטדר 1933. זה אספיר אט' השיבדה, כי האצ'ר בונ' מטן
סילית בלפליות או אחרי שיקולים שנגיון, בלטירברידם, אך לא מטן
זיקה איזואילוגיות ורבונטליג, אין סטט' לחוות עט אונט' צאלט
לאוילר וגון. לבן רפיני אונט' וו' עט' החברים היוזדים בטור
הבר מודע הא נטזאים פט' ליזוב ולפבאות נקוזת'זונטערת' חרדרת
אך הפלטוט, טאן' דה'ר אנט'ר ראמית, פפלי שאטמריט פפין לא
הו' בשליט לדבר כהה' וסניט' פגוי שעלא' מא' בזונט'ן כלל' להטאל
אך הפלטוט לברט' וטוי' וכלה' לא' ברור אנט'ם את כל' וו' אונט'ר
הה' עלי' לאיזו תפקיד שיטמל איז'ו' לאטרא, עד'ה' נט' לאט'ר' עברית
זוק'ה' קה' מאין לי' כבר מה למאוד בשטח זה וכי' זונט'ר' סטטיקות
(זוק'ה' בוחאי לא איגעט לאטלאם). אך גטט' ליטט' האספה אינו' פטט'ן אוו'ג'

ימור, איז'ה יט' ביל' להזות המטרת תיחודה והטפלען הייהיל
לכן אני שוקל בראניות את האפלורת' לעזרה למוקוט' וביצ'ר
בזהה אל איס'ר, מז' שאטאנ' סיפוק בעבורות' גונט'ת קשא. יע' לי דוקא
הה' לעשות' זוק'ה' וו'ת' יט' אליל' יטט' לנט'ה' פטט' אט' להט'י
בקאנט'ן, גינט' מותר אט' על' כל' צבאות' ווועניט' לשיפט' מזיאט' פודען
געפודה' נטנ'ת קשא...
אר' באטול, לא' הפלטוט' גדרין' וו' דה'ר, לי' כל'ין' מה' עלי'

האט'ו'ת...
* * *
* * *
* * *

* * *
* * *

ונישאר פה. כמה זמן לא ידין לי אפסם. סבורי שニישאר פה ומנציח באלטרת פאן. בעוד ימים מספר נפער שבא את המסע. תיתן לנו הנשורה לאורך אהורת. אך אין דבריהם בזידים ביבטיות אמסדר לך על הכל בזקירה ויסתנה משתה. מה שנסתת אצלכם עצמה; מtbody מטה וטומט אל גמרה שטח. וכאן אין לנו דיזיות כל הפלוריות מהמן האזרחים. אין לי רגע רצון לתרבום במקבתה יגען זעם ברוחן. עתה במליחות ובפרושות!!!

בדלק. 15.12.38 (אל ג'רוי)

מהות רבת בעור כל האמצעים למגע עלייהו אטמי. אם תחביב טרויים נניראה בפלדה נדיל לאורלי. אך לנוג לצעירותם לא היה של נור גורא.

אבל, מקרים לעבור בעור בעוד שבע לטלפון. כדי לחשוך צעט בתכשיטה. ואם הכל יLOUR לפי התכנית יבאוו יתול החבירים בעקבותינו. בגיןן צדשיפקם הצלביד עברי. בטעתי לבளין כדי לברוח לאכלה. חבשית המכניות אגנה קלת וטנק אם ניכל להתחיר מפה איה חקסה. גמאלחת בקשת מידי לחערות בסוף דרך המשדר האזרחי יסראל. סוק אם חזקאל כי אני מושך להכתרתו חזק וצדוקים בצדוק מקרים שאנו להם אסירות פואם. ובכל מילל טנק אם הדרה הוא בריביזות. אך לא חזווב מלהר. כי אני מקווה לתהות בחולאנד בשבעת הבא.

וילאמה 15.12.38 (אל ג'רוי)

הגבוי. הנה בשלוט זאדי דורה כמי שטבוחתך איך ציריך לספר על גדרותך כי אתה וודע אליו יותר מטני. אפשר לחיד שלזניריט הקי' עדות זורא לאצורי. לשלל. מחרות גדור אאסרי לנשיט שנשארא בנטת זרעה מגור כמטץ מרוב דאגה ופחד. עצבתך החטוטך מליל... ליום עתה אנו מנדאים בביים אחד המשקע נקיין מהנה גטטיבים. מראמנזטם בינוינו ישברו נבז ביטים וקורחים לטקסומתיהם. אני תקח עטם. אטלו יסודיו העוניים בקורוב כי קשת לסלול את חבלחה לאזך ייפט. והנאנס פה בונאה לאMRI צונבות ומשותף. עדין

לפוגל. יתבה הרבר כל חזית. היה יפה להמשיך באלטרת אף יט צווז נב בעבודה חונעתית. בפרק זה מתאפשר בכל זאת אלטלה. יהלט טעומך יותר. ראשית כל כבר הרגלתי למחמת גלולה יורד עם הפלוגה הזאת. — אף כי ליעיפט פה קשייט רביט. — אף לא זה העיקרי. אולי בוגבר אילשנה. אבל הצלגמה מורכבת מכל כך הרבה גורימות שומות ומטניטים. שנשאלאן דבאללה אם לא היא החוק מענד בכל מקרה ימקרת. אני חישב — ולא רל אובי אלא גם אנטו שדרטם קומתת לבני. — כי אני עמד בזיהה מסוכנת בין הקבוצות השונות ומאותה בעין הוליה מקלהות. הדעות מחולקות ויש ימוציאים פכאן ולכאן. אני על כל גנטס טרט חלפתה. אני עיד כתה באורות בדורן וויל' ג'וינט הנכחדת קצתן אף היא נינאת לי פיטוף...

ט. בקמ. 15.12.38 (אל ג'רוי)

חומר צעה באב ואני עצוב; נגבו דורי הווע צוד וווער פפני שאין אויה מטאינט אלא להיעס. הכל שטחית. פל מה לא ברכז לי. כי לא מנב היודהים. בגדימתה ולא חמנב בארכן מעודיד לשמחתן. אוי מלא ספקה יסכמה טפוקה על דבל. בניגט לדרכ שאגחנו תלכיות בה. בניגט לאין, לקיבוץ, בקייזר בהתע לכל. אבל כל הסקנות הללו באיט לי רק לפנטזיות ריש ואני מתגבר עליהם...

אלג'ר. 15.12.38 (אל ג'רוי)

...לאלטוחך בעזע עלייני. א) בבר זענע אט ההזחה להעברת אלוי. לרוח עכורי. אך שודך האס-ז'וזטס עגווין לאשר את ההזחה הלאת לא נוין אט הסכמתנו ואיך מה לעשות...

אלג'ר. 15.12.38 (אל ג'רוי) *

בודאי הסתהמת לא לשבץ טנוי זאנו כה ריב ונדורי סטן ושבטונין!! מאטטעל אונגו שוב באנ' שליפות וביריאת. לסתה חתת * נכוב אורי רזה חאנפ גראמי בזארה. הגרבטים באנ' פאנט פשלות עונשין באנ' רדיי גונטז וויא' בנובמבר 1938 נפצוו אליי גנרט וונערם שלוחה לנטטוריליכן.

בצחצצן ועודה ועודה. וטשטחים למורום תכל ווש גדר פירוק קמת את הרכבת של.

קצת לאיבת לאריאת. ביג' יש הנדי רעם האפשטה של דולוכן מודים נאדר. לנין דמגאיי לי ג'ווארה. כי קשת לאספר לאיבר שאיני רצאה לאמת על מנת לקורא אבל ווא מבני בבלות כי ג'ונדר בענ' 19. זמת פטן גערט גערל בחרה. (אם הדרב אמי יושב כו בעבון העט). אול אובל גונל אנט אנט בזירה זו את חומת כי גונל.

הדר בפוך גונבר כל נון גדרה עיטר. שלא איבל לאנט במלל. קראמיר בונן האחדר אה האסכמה. מאדר אם פירוז ברשינזה (טבקה) צו הפליש האטאון אסער איבר נסעה על האבן הסקטן אם כי גאנדרם גוד פה צו פטוקיב דזומטן. קרונ אמי ג'ונר על כל שניתה כו ליבור לפחת טשטו ויק אדרו כו אדרו לי סטוקו. אונר שוקל אנטם אם מורה בזונגע אל-ה ואטוק פנראה בשונתת צו חלבן. אמת הבהקה פהויה מושטן בסקרה האגדי פהן. אנטים לאטוקה. בזטן צדריך היה לקדא נום תני. אך זה נלאת טטען בלודן אפטשי ניל מזדים מוסטמען. גאנט בבל אטפרים דזונגע פטן להרלאה. אך גאנדרה תקוטן בפרקן האטאון זה. גאנדר ליל-ה דונון קשור חביב לאמי שם הארו. כויל גונר את חיבור האדרה טעל-ה בעבירות אין לי. ווין לקורא און ג'אוורו. (עדרה הטעניבן אל הקברן גמאודה) וכמד אדרית לפסע' בראנט אמי ג'וואר עט ביבר.

לונטל. 2429

טונן זטוקים שעיבר. לא כימתי את מלכתי מלפני יקס אודיבר. אוניהו מהמת אוור זנק. אך גם כתך כו שטיב עבר ג'וני שגה. כי גאנדרה טאנדרה בירוזה בדרכ' אל-וואסן צוודה לעבדות בחיטים היימונטן. הרבקה פנאן לדעומן כי מה אפשר לעשותה? בוגרנו ופנני דיבטה בצעיקיט אוונגו ג'ון דרבוחה רילו. נילר חוכנו זאנט לא-לזונת. אונדו הרו יקולים למאר לפצעון מה גויל האספניט. עם? כפי' שאמרתני אמי שגה זאנט לא הרבקה פנאן לדעומן כי מה אפשר לעשותה?

היבורה פונני דיבטה בצעיקיט אוונגו ג'ון דרבוחה וכמגא א-דאפר לנטו שטוקרים בעישך על זה פגשנות צלון. אמי אונט רוני תפיד על בז'ה הונן וטחלה. כל פנס מדורש דהסתלק וללמוד בזקם זה עבירות. או למכה. אך מדר כלו א-זונט פתנאל. פ' בול טוף מגען לאטומע א-זונט א-זונט מפורט ובל מה א-זונט.

קשות להצלין, אך נראה לאחדים הרבה. בימי המודים של טהוונ מה נמר והדריו בו את הרעיון ששלוני לכתה מהשנת לאות 2-4 שנים (בטקסט אונטוי). זו אפשר להשליכם גם עט זה

33.3.3. זונק (אל דרי אונט)

הפעט אבחוב על הפלן כמי שיעלה על דעתך קודה בלבובת מידי האיש קזם ימיר טוב. מחל טוב נבר לא יונא מבוי, אך מה לעשות. — האל דמי לא ברוא את כל האנטים באיפן שוויה וויש דאנדרם עב פה. הסיבה שאדר דאנדר יונר זונבם פנק דההנגולט גונאה (אקדמי הוב טוק זאנדרט). והוותה — הוון שומן רץ ולפמי שהבכט עוד מתחילה. מבע שומ יט דאלטן. אדרי לבלה מונגות אדרו יונן לי האיכל השטוף דמי בים. האונגה נסעה מזרד, בנים האטאונה בחוקה זהוות את חיקם ולא לודדק לתמיכת פסיטהו. בעסם האנטים לא-זונט כו, אך האנט זיא, שטלבנו מה זיאון. אונט גהן לי מלן דן האקם עליל אן גם לא-זונט אין פיכת להטאונו. הביטח אונט. לא שוק להפ-זאלם. בינוון ים האגנן זונט.

בזוד שטפטע פטרישן לי המהשכתה היבית בזבורה. מעה אמי סטוח. כי הירוחן הוא מה שטאכטה הילינטה אונט נחמת בקוט רב לא-זונט. והוא כמונן רון בפין זטנטם לא-תיעלה רבת. אך את בעע' צאנדר הונט וויה זה מועיל?

גבינו גם זאט בבל, שונעתן ליר קד בכל גונת דראטנו בעונתן אם. דיבטלר-טט. פלונות לתקתקיות מיזיחים. (ג'טט). מ-טנחד רילו. נילר חוכנו זאנט לא-לזונת. אונדו הרו יקולים למאר לפצעון מה גויל האספניט. עם? כפי' שאמרתני אמי שגה זאנט לא הרבקה פנאן לדעומן כי מה אפשר לעשותה? היבורה פונני דיבטה בצעיקיט אוונגו ג'ון דרבוחה וכמגא א-דאפר לנטו שטוקרים בעישך על זה פגשנות צלון. אמי אונט רוני תפיד על בז'ה הונן וטחלה. כל פנס מדורש דהסתלק וללמוד בזקם זה עבירות. או למכה. אך מדר כלו א-זונט פתנאל. פ' בול טוף מגען לאטומע א-זונט א-זונט מפורט ובל מה א-זונט.

זה דבר שאיתן מוכן לו למחרת, מה עם תוצאות המופלים נעירו?
בזאת אין קוראים לו יותר להשתתף בפעולת הילתי, נאסר בהשתתפות
וז' כוונתנו כי מה בצע במלחמות אם אין הסוגים באין אחרה.
בכללי, בזאת האחת חומרו להשוב הרשות כל עניינים פוליטיים.
ז' ר' בכר נתעורר כי גם למקרא וחומר משפט טרדייה המשכנעת
חוות בבחנה ולעת נקיות. ויתר על כן: מזאת כי בבחנה וכמה אחות
משלי פגעה.
ואתנו: ואחר שאנו בזאתו של קביר החזיר, מבילה במאם
חין ליעד פגעי לזראה ולבנות דבר אוול. אך ביחסו ניכר
לטש את הרצאת הפסגה של ביאליק, אך לפחות לא יכלה לחשוג
בגיטאות. שבן אין הבר איסאיל כי במלוא לא אפנט לקוריאת
מכאן דלא שם אין צורך שאכפתן כי הרי יש לקחת מהבריות
וסמך בשברת דבָּה (בוצות) באמת. וכעכיר זכי קדר יכלו לספר
למן יטר כל שחררו לושת. אב בוחר כבר דוש לפט בבחינת
ונדרו שלא האמת אף לא אלוה שטר. לא חזק ולא מקס ויונתן.
זהו בק' התוטער הגיירנו מכתבים גוראים ומעדרי רהמים הן
טאלות הן אדרלת לך יכלו לאזאת מסמו.

...אנוב, ייכיר אפסם שם שאיני נפייך ואם צעדים
בנדירותי^{**}; אולם זאת אף לא עבד בית המקדש ולא ברית מבעית
— יכוד תיבט בז שמיון אהדי, על אהת כהה וכפה בין שתיהן
ונדרו.

חגון, 20.9.39, אהרי פלז' דעלטער

(המשך אל הזכיר העדרת-אלתאי)

...אולם בנסיבות נטמע הדבר שטמון השנינו מפוני חזות
שברות אהדים ראנוחו הולך ומתקרב בזאת: — הטעפה איזו
ושיבות נידחת צמה לשאלות אישיות או לבנטן חוץ הנושא.

...הרגום לעליה תבלט לבאלות מדולאואר בק' 1939, בעיתת "הדר"
אחר הרצאה לארץ פדרו שבאותו פורי המלחמה.
...ת' ח' הפשר אומץ שם עברית, בפסק שמו "יזאכימ", ולאוד ארדו
ב- "יזאכימ" או "יזוקים", ציט' לי אורי אהם זיין. — לאחר כן נטה
לעכבר

בזחיק אלי קצת המשנה, לפולו, חזר אלי לא הרצין
לזיהה אלא לפזרת זיהויו של אומץ. — לא אובל לביטם כמה את
המצב — אול בזאת אמצע נקרוב לדובנות. בפה יהה לאו הוועש
טפש (קשת לאמר בכלל — ו' יסיט רצופים ללא מליחם) ותפקידים
מגייסת כל כל חברו "יזאכימ" בזחיק.

חגון, 24.39 (המשך אל אהן)

...הו אל תבעם אם זיהוי קדר היה. אך כל סיכוןו לאחוב
בשם נירף בחינוך נעלם לזרוי לתולעים, כי איננו טנגל לסתוב
שנת שארבעים איש מדברים מבני ולאו דוקא בקהל נפה. אמי
באלץ איפוא לשבת בערך בזחיק בזקם דבלול הקובל של א' דוא
"בית הפס". אך מחר ציריך להזביכים צאת צוות ב-5.00...

הנלו (הוואזן) מפון (המשך אל אהן)

...כשה פדריך במק簿 שעס כי רעם קטה — בלבד פטורה
שאן חיישת גולז מאודה כלל (לך בבר והרגליין אטראט בקריאת
בונזיות) — בראש ואשונה מה שאומה פומבי על המרציה. עכן
לאפמי של דבר איננו יכול להבין את דבר. רצים להירדר להחפה
בגלל שאלת האחד^{***} — — האין זה פאלזומס? נזקע איזוי
יכול להבינו כי דוקא אודם חבריהם תפל לשל מצעת וכור
הותבאים אריה מזלהם. דוקא אודם חבריהם לחדר משמעת
זה גורע פבר; לבכן את אהודמה על התונתה הקיבוצית. בטהברה
זו הפעם חרומות בזימן שווה מודען. שן את מה שכתבה אינני
יכול לפרש, אלא שאלת הרוחים באחד ירטשו דזקיכן, אם לא
ישינו ذات בדרכיו שלום. אבל לומר לך שזה היה בעניין דבר
היער ביזה שיבל לקרוות לנו; שכן אטונת רשותה מבחן תמדר היה
אד באלה אפער לנטילתם אולס ונגר כו. בזים אלה, בין הבזים
אנוב פטיבין. נ' נקודה שחליל ישדר בכ' טוב ושפטנותם גען לא
הנוף לאזיקלן בתונעה.

* מכתב חוקץ למאו, ינ' 1939.

** אירוח הכהוצה הקיבוצית.

לעומת באין ושותה; אף זה תלויה כנראה, בסיסות האתנוקרטיה
אשר — — במקום זה לא יכול קווט להעסיק בטעינה, אך עטשו או
רונן תחאנץ כאו, כי תבורו לי עהאנן וושם. זגנו שולח
זונק טפין לא הוודת על הכל ואintel איפוא לסתוב צוין רל גנדמי¹
וואויה יולא.

עד כמה שטח הטענו להסב ולחולשת דוקומצ'ז אפאות. ברוח לכל
כל הענין מיליב' יטיש צורן לעשות רעל נו, ויזיגו לטעונו, או לא
כח יהודים אמר אונד' נאכ' נאכ' נאכ' לדי פלומ' גודלה, אארוביט אוחבבון
אייש, זונק גליחון (איך כי בענט מונע היה שלא להניא כלל
ביחוון נאכ'בון מה בלאיז'האים) זונק קלא גולדן קליל'ס את
בלונן, אם יאנסער הרוח, נגרא במקורה כה אונט' אליכם, או לאם
הטלול לטעונ' את טאנז' קאנז' או אין אפערות פלורות גפעזל כת
בראך מטעןains גדרפיט מטהו זה זונק טהו טהו טהו זונק זונק —
זונק — נזון כהו אונז' נאכ' נאכ' נאכ' נאכ' נאכ' נאכ' נאכ'
אקוון לביא אליכם לבעניש ארצת, אילם אב יתבז' שאבדה לא
זונק בעט פנטז — נזק' לטר עלון אם ס אונט' מאונז' צווע
טהיוקט דהו צווע נזק' לי טונז' גאנז' טל זונק לאסונ' זונק
ולתלטת הפל ביחס דכידין, עט נחנור וניפנס — אם מה' זויא
א' גונ' שלוט...

כ' לפיז'יז'יטה שעזקלו ברוח זה גאנטן, מוזען לטי' צווע
פער וחוואר בזינט לבן מסדרת, (בונימית לעשות וט' נאכ'
הגונט, נט' גאנט²)

ווקטור³, 4.1.40.
על צפוני יש לי לספר איך מפ' דאות זונק און עבודה עצל
האמו... אאל' עינ' טפ' רב אם אוול' להיזאר בן — או בחר
זונק, מנטן ודאי היה לאגען לא זונק בטעירות, קהילק' באטסער
דא, מאוחר שייעקב קובלר ז' לא קובל' הארכה לערון שחרתו... לא

* צוועט הפלטת קיטינג בשעת היפטש מזאכט
** ליט' מאירן.

הונאה פקיוצ'ה הפלטה? כל אלה מהפכי לשאלות בעלות דרגת
חשיבות כלשהי או רכישתי ואני פקוד שטבגו וטשלו שאנט'
טמל פלטב' הום דבר לאוון. הנגד וענינה בין המאגרות
חזראות בחוץ ובין כי מושגים המשייח' דאטט'ים לאו צווע
כאלר דבר לא קרת ודבר לא נגע בתם — קעל' קצת' לאאטם, אך
אטאט' מהגאל'ים כ' לא...

קערינו עם דומג'ה נודם פולטט מתייקם, גאות או יהוד פינו
טאנט' נאכ' אייל' דיז'ן לאט' פטאנט' זונק'ן זאנט'
טאנט' בונט'ם אין אירח של פאנט' מיטפיט' וטאנט' לאט' אט'
היהודים גאנט'לבי שבזהה, הונט'ה זונק'ן קיפט' גאנט'ן, לאט'ל
אוורט'ם לשלאן לצעיות עביז' אל הוחות לאט'ב'ט' סאנט'ז'ב' דיטט'
בקודות אונד'ו... עוזות הנינער' טאנט'ם לעעל, לאט' פקודה מלט'לט'
שטאנט'ם בעיל' זאנט' לארז'ט' זאנט', עט'ן ברו' שטאנט'ם
הוּהָהַעֲנָזָהַת' זאנט' כראע בי מיטק'ן כל' זאנט' זאנט' מיט'לט'
איפלו — ולני היה קש' לאט'ן דיז'ן — — להקיט' שז' נקודות
ההונאה פקוח'ת? ואבנבן, מה נספ' באט'ז' זאנט' — על ד' און
כאנט'ם גם לנו פא' על זונק

במוק און דראות, בלאן באנו לדאש הונט' להונאה. והלאן
אינו מה עזוק בפי טהיר, לא נסארכ' לבראן בחליט' — פנד' זונק
קדר נס'ים וונד'לט' על בט'ו'ת אונד' זונק פאן זה אונק: אונת אונת
הקפת קבוצת' זיליה ערוצ'ה באין' לקיבז', ובה זונק'ן כל החדרים
האונדים על האפשרות ההולאדרית שיט' בדצונ'ן לא קיבוץ
האוניה, פנד'ת פירד'ת הדרכ' בפונ', זונק'ן כי כל האחים יקספה
לקבוצ'ה שלנו (קב' אלזוט). ריעון זה מתעולר איזט' בענין' זונק'
במקצת' מעיראלאט' ובלטינ'ז'ה' בחהלט'. אונ' לאט'ן אונת' וונד'ן
בביצ'ו'ת' הלה' לנטש'ת' מהוד' הקלט' מא' כל' אהויאט' בלה'ת' להב'רים
שבקאנ' — אילם אויל' זונק'ן ובענין' או לפק'ות אונ' נבעט' זונק'ן מפז'
ההונאה פקוח'ה של הערשת. אך טוב הרבר' שטוב אונט' יכול'ט
לט'ו מתחלה'תנה. כי איזאפע'ר לנט'ת' מה דער'ט' אונב' ברוח' ואשיט'
ההונאה'ת' מונת' אן' מונ' אונד' במאכ'ה' נאן. כי היה פליגת' בזיל'

* פט' פט' מטמיג' וטאמ' גאנט' דז' אלייט' בחליל' צ'רמוניה עד
לערץ הפלטה.

ויעזוב את הולנד בעד כשבועיים. הוא גם יוכל לטפל במס' הרבה
על המגב באנ...³⁰

אל השליחים בשבי³¹

ב-16.3.40, בית פלוראנסער במלבורן (לאחר בברוש הולנד)
לצבי קומיסר (זיל),

אתה מודע לנסיבות הרגע, ובצבב מפליא להראות את התקט
הנפחי ואת חוסר הראות של האנשיים פאן. אבל בראת עליו כמו פניו
שניהם. לך דרישה כפובה, תסימות מדולה אף מעין שאוירה וו-טשיפא
על בירגע.

ונעת משאו על החיים בבית עלייה-נישר. בזורה כתה ייטם נושא
או חבשות, אנו בתכניות לאוניברס נדרלה כפואה בוטחות כל
അשיות למכבדיך והמכודת. בחגיגת בק חגר מקהלה טרברט
ככברית...

במי יומאים אנו מבשימים בשווינגן בחזראות מאר. כל יומ
שנה צבריתנו מלבד זה היסטריה פברית. היקשרות בלילית צענות
ו-טשיפתאותך דלאות. בצד מכיל הנל פלי ואל החשוב עאר
ירוג את כל הדברית אבל מה לשוטות ידיעת ואין אחות על
ברום ואני גוזם את זה בשיטת יטפסל — בז' הרבת בוריות, החשאות
ו-טפירות-בבדתיט...

לזר מל' הדברים החשובים מה קיימ קושי גדול. אין לנו זו
להקנות עבורה; לאolem זה רע פא. תילידת מטלוניות ורודנטים למחר
טפירות איזל ריכוזו לפבז איזל איברים בסביבה או להליכת בעק
עקבינו אבל דבר ראה קשה או בתריאפרוי ואין תפיכת מעד
הטפירות.

אותם דחאים שאנון מבנים את הראש להול' במד העשו
הטפירות איזל און ברוחה — יש להתחמר לדאגת הקטנות ולשלות
טיט און דעניד האפוא...

* טליה הנטולות במלבורן מחלתו להסאר בארכ' ז', מزادת כבאות
הטפירות מקומות. איזו קבר אטלי היכנות בגד' וווער לסתונה האנשיים
הטפירים נגידני. השלים איזו: מעה קאנטן זיל. צבי קומיסר אל' אורי
טבלא...

30.2.40 (המשך לאזין)

...לפי שעה אני בולקוזר. שולמי טה, וגעט לי סאן לפה. אלא
שדבר אחר המשיך עלי נס' אן, היא הזרבה צהדרה למיהה בלתי
תלויה מחייבת כלכלית ויאנגוי משכבר בפצעי כל' מחייתן שאבוי הוא אן
בחסרו של השבוגו של איה ארונן סעד יסיג פילאנטורוף. מלבד
זאת אן גוונן לורט לשבירתה. פבorthה החריגת פלי אואר. משפט
סדרין לקבוצה של 15—20 נערים — פצולות שהוא קשה עלי
לפדי, בראש וראשתה מטבח שכבצע; אני נזול פחנן מז'ה לריבע
וועט מטבח שפהה לי חכונה טרויינט של אורהויסט. אל' טמונות
בבצ'ת. אך על כי אין גוונת גוונת גו' בגבצ'ת זו, בזמנ דאחוון אנו
טשומיליט גו' להויה ולחוק את התבונת אונכ' 'התונטה' נא נקראת
'טשרט הוניב', מאחר טביצען שא' בחולנד צד' לפני זמן רב את
האיידס עם נציגו' האט על בטיס התברות בבריה של המוכירות.
אונט' בז'היט חזרו מהם תסואג בפקצת, אל' אונ' פקוח שבקרו
וונט' האיחוד בכל מקומות ומקומות. ביונט' ידו' לס' כבר בורא'ן
כי בלהדרן גטו והעשי' ונטזות פרשיט — או צופן' ישנות —
לאיזה זהן און אל' קיך אשתקה, עט בחריטם הולפעט על הנוגעים
ברברוי' אנו הטענו הצעה ננדות שאליה יצטפנו בידאי גז' דנטראק
ושברית, אבל אין אונ' דראט שאמאייח יתפץ' בשל' וקדחת זו של
סידור הניל' וקליליה (מה' נס' שנרגע הלא און זה, לא עטערת אל' און
זיטם תאיירטי' ואקסאטמי'). אבל כל קה' שאנו דוחרים היא ני'
הצערנו תירשם במפורש כעדים פיעז', וזה נראא ל' בשעת זו הדבר
הגבין ביזחה, על כל גאנט, נס' פרעה זאת פאניק' אונטנו אל' געפֶּן
שכם עלינו לא ריך להרג את החזירים, לערטס ולהוועטאלאלות
אל' און אריכים גט' להדפסת וטלפֶּן בצעמונו באבגדים פרימיר
טיכים לנטין.

* גודלה: גודלה צויה חולזין, פלא' על המזגד' הצעיר, אונ' היטרין
לקיטץ' האוואו, ** הנטות להופש מחרות פקוח' הקליטה על גודל נזח'

הנבראים, אך לאותם עblrות נס בעלה הם מתחפחים בשטחיהם
הנבראים. לאו תולבביה על כן ישנו ליטרature מודרנית.

24.1.41 (אל אורה)

מן-תבונן האלחנן אני לימד שטיפות דבורה אנטקם הטעפה קעט
זה במאמר, הדבר ייחודי אפוא גוזל לבב, להשלים עם אהנאנא-
כינט אמי קולין באנטקם כביה-הטפה. באנו אשה אלה, אך
עלים עלי וודעם בביר ויש לה-הטפה מקרוב רוחות ימאנקם הטעפה
שפר. קולינה אלה, אלה באורתה תקופת טירלהן. אני מאמין לכם צעך
מהטליה מואת ואמי מכת הייזויה שלם באנטקם.

24.1.41 (אל אורה)

על הנטפה נט פורגן ביטוב אלה מזאי שטיפת. אף הכל חת-
ריב, אך לא תטרזיב לא השבטה רצון, מאני לנטקנה שלא זרך כל
כך היבת כיוותן מון תומן. אונדו פטולית ליטחות את גאלא-
גאל, אם נתבונן כראוי על כל פנים מסדרון בספינר זה היה
שאנטני לא עבלן, במליה מספוג סיקוק ווירחת לסתית מהלטנו
לשלוח. זיהרים לכל אנטקם, כי לאסוק אנטדרזיה על הנעה שם
זון, מזוים לאנטקם על ידי נך את הטעפה. פוורת בירבליאר-זיה
הנטפה. טפרת. גומל לעוד פלאזם אנטדרז.
טפיכום היה בולט ביטוט חלוה שטוף להפניהם גודל כל איז
ונובותם על האנטרור אלינו דרבת תבורי הדשיות. אך סבורנו עאנן
זוקם עולר מצוירין אי צעם. בקיד "הדרון" באלאנד פזחות פאן
הנטפה. וזה אף הוא העיפוי לטרבה על האנטקם.

25.5.41 (אל אורה)

אי-תבונת חמד בוה, כי ליטעת פטוליתם בעבודה כטלי יהר
נאגר, גושבי וריאס. במקצת ראשונה, בלאס האנטקם — אף אם
אינו מזרקם ממי-אברהות עונתו ורשות — בגד זאת לאנטקם גאנט-
אנט-טפין, כי לא-זק מבחן ליטריה אלן גם ברדת כלן. ודמת

33

7.10.40

שלום לך אורה,

טי הרג נקיי עליון בונזימם. בסניאטם הנטזם גאנטן הנטזים.
גרעין הנטלה שלנו אן מוא כוונת את חברו יאנטזמוות זו האנטזנו
אלינו פספור זבויים ווישם. החלואן ליציר קוּטַ מיטוֹתָה לכילם
דבר תשומת פאל לחברים אשר חיים בבדלוות אעלן אינט-הטזם
אנטנו בלוט-הטזם. אבל כטיראות. קאנטנו עוטבז חברוּת פאלת אינט-הטזם
אנטנו פלזם נקודות הנטזה אה-היט. פעל אנו פטוק 60 איש.
קזה צפוי וויש צדץ במריך נאך. בחابر אינט-הטזם.

17.11.40

לאו-היט צ'ליבטו.
אנט מילבטים נטה בשאלת הנטזה אמריקה. הנטז דונט אל
חוירם של פליזם. מות צלוני ליטו-הטזם לא-הנטזה. הנטז דונט אל
של חבר בונרו הא-הנטזה גאנטן פאלן. כי הנטזם היה בין הנטז
הנטזה.

מה שנכזב ליטרי אנט-הטזם טבל אחד ואחד מהם יכול להזות
טשנקה לטלון ביטע תזרור, האט אנט-הטזם לא-הנטזם ואוב נט-ו-הנטזם
אי-מנת ניט-הנטזה צל השינה היסודית בנט-הנטזם הנטזם בענין
הנטזה לطن דומיגנו, אט, אינט-הטזם. כלפי הנטז מבעודם אויל פוד אנט-הטז
לקבל על עצמן אל האנטזם הנידלה וויאר להט. אתה, יטול ניט-הנטזה
כרזונע, אך דרכינו בעלהות זהה יאט מבריז ליטט שטאה מלין
ל-הדר פא-הדר. — האט אנט-הטזם לא-הטזם לא-הטזם? כי
ראט-הטזם ייכלט ל-הדר. אלא עושיב בטזט ית-הטזם אט
הנטזם להט. ייטני את באמת שאלה גורלית כי שטולן רואיס
את הנטזם און נאנט-קלה הנטזם. אויל אנט-הטזם נפשות און
באmericה בשטולני? אתה וויאת יט וויש בעוותם ספלוות...

8.1.41 (אל אורה)

ערת הנטזים הנטזים שלנו מזאי עכוזת אעלן אינט-הטזם. אונט
טבלר סא-ווע קבוץ בנטזות אלן. קוּטַ את הנטזים וכוכ. בנט-הנטזם

32

בימם — בפקידו בזוטן האתורין. מיזהו אפקטן פארס לכתבות על טנאה והחברים, או לביקורת שפה בעצמם כתבו גם לי כדי פעם. טכו, צל אף חכלי ברדי לא תצליח לשער בונשכט כמה אנו מפצעוניים כל ידיעות ומכתבים פה.

נבורתון, כא נמשכת בינוינו ברזייפרג, אם כי רקשיים חולפים לאוברים. אני עצמי היריחי במעט שנות במנוחה נישר בו עשר הנשדים קודם ל-25-הדריך ועכשו כ-45 אונשים. טשטייר פול לחוור ינפער, ולהשתלב במושלה גרכיה נאנסנדט התשנה האתת פאן.

בזוטן היהת פאוד לעיר רוחמי אף כי נתקלנו נאום, מט בנספר ניגר טל ליקויים הרו' פבדה תחינו כשלעצמה וומני דיווח השוכתנים. אם אני עצמי מזאחו בה הבונזרות וטזוק, אונם הגושטן יאטט שונתב גלאן אונם פדי לזוג עבודה כוה וודעתה שטוחןך שטוחן כף שטוחן. וסגיימי לודרים רבייטן. עכשי, מעוזהעל פלי לזאת מעוזה זה אונם עוזהעל. על אי' האל, בזער ובאיידזון, היינץ יזא ביטר דזון, אילן ייכלמי זדורו לפבדה מסח, מזוב במקש של איזה איכר או פבדה.

ונפערת מפשיתן זאתה, אך ליקת העירות — שם נסיעות וגאותם בתינוק וטורא באלה. אונדות שאק לי בנאט לא חיק ולא כשרן לחשון. אונט פה לשותן לאשיטו של דבר אוין בזאל כל אלה האב מחותות באטאנן בגליין אוין קעת אונט בז פוחה. שכן אוחמי פפל זיאן צוב אונן מה אונטו הדבר נמי שחתה בזורה, ואונט, שב און אובלן בכל גיטחוין לא ממכ ואיש לא יונט עוד לחם באן דזוט ערביות ריבנ. טומן מקומ ונטום צבוגות לפני רבע שונט לפטל טאלזון ובזום אונטזונן לזאת. דוחזדזון, אונט ירידן האונן הורשה לאחראה המכירה של "זונדזאטען".

אני דואג לנברל אוח, כי יהוד שטן גהרצינז טליתו נמי מאכון.

המלחית האתורגה לאטזחן. אך אונט כי לאענויות עליהם עד קיזר, גאנטן בפער. כי יונט אט נשומ לראיון בריאיטן. שכן, אחר הכל, גאנטן גאנטן שורה האט לאיין מטה שפה שעוד לפוני ענייט אפרות.

אנטזונזון לאט אט סכאן — נראת שאינו קימיות פוד בכלל. וואל, גאנטן הפל נטשנה שטקה. בומיט אללה אונט גאנטן לבצע אונטזונזון ניכרת. מאהן שטגלה צווך זכה, וו' תהה נטבז.

* צויר ב-23 קורנות ל-1941. פמ' פטידי פנורא, ביז'ן 1941, פמ' פטידי פנורא, ביז'ן 1940.

לי, שהב ימולו ללווד את ה-"אַפְּרָהָלְפִּירְבָּן" מל הדגמים והקשיים הם יוכדו זאת מאוחר יותר, אפילו אם הם חריג פוד קצת צערירס סכדי להיות לשי מחשבה זאת או להבוחשת. יטוא המפן ויבינה.

שוב ואונט פנסים לאיסן אווי למתקדים בעטלזון, כתבתי לו מדריך אונני גוטט לעזוב אוח הבו. כי פחרות כל וכורזתיל אוני שוד ההיד אשר לי קזט קשר איזשי זט האונילס. בעבודה חינוכית יש כל דאמ יותר סיפוק וטיגים יותר בבל עקד אודת ויש מ-התקדמית.

ראגמי האווולת היא, שאיבני חזיד בפיה מסקנת לנטש האונילס — אלי לא ריך באסטעי חסרות לי הנטית טסיאמות נדי לאלאין אונט. אונט פלאם אונט יאנין אונט, אף און דט פסידקס.

אולי אונט יכול להזין להט במיזות ססיאת לנטגנא בתימן. און להזין להט "טנטיגי" אונני בילן, חסורה לי פקוריות טסיאת. און פטומן להזול על פלאמת רבות ומפעניזט אוד רזונות חדשן וצצימים באיט לי מעת נאה.

בגנן גודסי לעבודה מרכית ועולה דהברזה. החלינו שוב לוניט אוחי לפבדה במרלו "החלוץ", איהה חצי יבש פה יהאי שבוא באסטודראם. יטיל קלט מכל הבחנויות, בטייק בשביב, אך איז בריהה. אעכט נבראות עם הוודסט (חבר מכבי האער) ולפי הניטין של אונת ההויה אונט מעוזה מזינע פיטר, בעין האירוד פט אונט האתולזיט החקלאי צעדי ציד קידמת. ויש לבץ אל כל מבענין מרובלים היא עליינו להשתלב באסגרת איזחוית הרשנית (מללקט המכירה של "זונדזאטען").

אני דואג לנברל אוח, כי יהוד שטן גהרצינז טליתו נמי מאכון. המלחית האתורגה לאטזחן. אך אונט כי לאענויות עליהם עד קיזר, גאנטן בפער. כי יונט אט נשומ לראיון בריאיטן. שכן, אחר הכל, גאנטן גאנטן לאטגנבר עט הכל.

(המשך אל אוחי בארכ' אונט 1941)

בראש דואצתה אונט גקוחה שטקה. בקריב ובכפרות צו' אונט בזאקי הולך לאטזק לאטזק באיזו דריינוט אונט מהכימ לאטלן.

* גול ארך.

4.8.41

או הרבה יותר, אך הפעולה מוגהמת בסדר ויש אפילו מקרים פשוטים דיווק, בכינויים השביבים יס פזילות זמינים חדש בלבד. ואפשר לנשווה לבני התרבותי וויה פוזהה סאן בחרב בהעוזה. לפערת לאבי הצעירויות בני 14–17, אילץ ברוח לו שאמ פועלן זו תרבותם לזריזות לפי שנות, ועוד שניות האיש שיתלטני כתה – מאכון רוטניברג, זאת לשנת – אשר בואר גלו' בשורה על לשיטת טכנית. צד או צלי לבളות מתניתה השבוש באנ' והמחזית השנויה בער'ו; ומולא כתם צוון, שאנכה אידיאלית לשום שעודה, כי שקל ישאר.

בכלת-כ' ענו יונר מיל' זעירות הולימות במקודש וזה, נגמ' אני מתקן איזה ליבך' לחורף, אגה ראה, שטרנו על מדרת ביצת של קור-זהות, אם בס לא צל א-יפטימיות.

9.9.41

תבוננו כי אין לנו ברירה אלא להמתן בזקע לאנש, להוציא מה שור צפוי לנו זהה יחת לול' ולחבלן בצל' האקופטה, החדר נציגת הא הרכבת חובל האורות. אין אפשרות לפטל בבללו, אוטו'ן נצחים, אט' ניל' לסתור כל' הקיטים – כי מהזון מלחמת אסורה היא חכמת.

ויאן-מן דבלל הוא משב של חוברה בלאדראפע. הבית קיט' סוס' לאחסן בלוסדראפע ולהקק את קילרים לקראת הבאים' לזרק אוזם. פא' אפשר לנצח ולבסס, למות כל' הקיטים. נהג'ו' בא כל' עין-דרוי בלח'ו' זוניאת, לא טגב האנידרים זוניאו' כל'.

10.10.41

שוב' פל' הצנורה בתהלה', נינרים סימנים של' דולגת אעל' רבלם. בעז'ן אל' ההבריט' סגנלו'ו טכפר הצעידה' (ווקרידוף), בז'ן מצע' רוח' שי' אומית-הידיות לא-איינטראקטי. קצת למאח' נבר' נא' איז' לנו' התרבת אנטו'וות להניע אל' תבריט ולחת' לח' דבר' מטען, אונח'ו' מרב'ים ידרבד'ס' ואות התו'ת'ו? אול' המ'ן אידי' לעבור' מה' וגס במרלו' צרכ'ם כי, מדי פעם עני' נכו' למחשבת הטחו'ת' נא' אנד' האנידרים' ולמהות' טט' עט' הח'רים? אבל' לשוב' את מות' קוז'ה'ו' אב'ים' וויה'ל' שאפשר צו' לצעות ני' מעתוו' ביט' הו' צו' נדבנטן' אב'י' הנרפ'ין, ושאנ' לאבנו כו' בטגע'ן זה.

ב' במקה של אלקטראיות עבן היה' יש הכרה לסוקן לא א-צוא' על כל אוצר ואפק שבשווותה אפטן פאנר לי כי הפעלה הנטו'ת לאפשר לשונת לבני התרבותי וויה פוזהה סאן בחרב בהעוזה. לפערת לאבי הצעירויות בני 14–17, אילץ ברוח לו שאמ פועלן זו תרבותם לזריזות לפי שנות, ועוד שניות האיש שיתלטני כתה – מאכון רוטניברג, זאת לשנת – אשר בואר גלו' בשורה על לשיטת טכנית. צד או צלי לבളות מתניתה השבוש באנ' והמחזית השנויה בער'ו; ומולא כתם צוון, שאנכה אידיאלית לשום שעודה, כי שקל ישאר.

בוזאי שפוגב על המאולו'ות הטעו'יות באמאלראם (הארוחות) חאכם ביזיר הוא' שאין לנו עות' פיקו'יט. על הדירה אין לחשיב' קתר' אובי' באפונ' איזיג' אוד' באדי' לבורל ההבריט' עלון, ומי' ייז' פה שוד צפוי לנו' זהה יחת לול' ולחבלן בצל' האקופטה, החדר נציגת הא הרכבת חובל האורות. אין אפשרות לפטל בבללו, אוטו'ן נצחים, אט' ניל' לסתור כל' הקיטים – כי מהזון מלחמת בזבון' וודבר יותר וויה' ולא פנע' אמי' שאל' את עצמי' מה חוללן בנטיעתו לא-אטטראפע.

סוס' לאחסן בלוסדראפע ולהקק את קילרים לקראת הבאים' לזרק אוזם. אל' החסום שאני מטא'ן, אך זו' פעל' נול'ם המפקה' יט'ז'יק'ין' כי ייז' אט' מל' מאטזינו' לא יהו' לשונו. רק' וקדת איז' אה'ת גרא'ה פרכוניה'ה' כה' הדרושים' הולמים' וארבע'ם' נק'ה' שתר'ב'ר'ן' יט'ז'יק'ין' מעד'...

20.6.41 (אל אורי)

רבע'ן פל' הצנורה בתהלה', נינרים סימנים של' דולגת אעל' רבלם. בעז'ן אל' ההבריט' סגנלו' טכפר הצעידה' (ווקרידוף), בז'ן מצע' רוח' שי' אומית-הידיות לא-איינטראקטי. קצת למאח' נבר' נא' איז' לנו' התרבת אנטו'וות להניע אל' תבריט ולחת' לח' דבר' מטען, אונח'ו' מרב'ים ידרבד'ס' ואות התו'ת'ו? אול' המ'ן אידי' לעבור' מה' וגס במרלו' צרכ'ם כי, מדי פעם עני' נכו' למחשבת הטחו'ת' נא' אנד' האנידרים' ולמהות' טט' עט' הח'רים? אבל' לשוב' את מות' קוז'ה'ו' אב'ים' וויה'ל' שאפשר צו' לצעות ני' מעתוו' ביט' הו' צו' נדבנטן' אב'י' הנרפ'ין, ושאנ' לאבנו כו' בטגע'ן זה.

הדבר הזה מזכיר...

נגידים לחרוויש רצנן הגינוי ומשלנו. השנה החשעוני בחקוק ריבית
ויש לנו גם לממר לדבריהם. הביציע המכני של התגמול יהיה מוגה
בכל ריבראם נמי להסוך הוצאות טרימורתן. ונונערת ייכלו את הדבר
בהתלהבותם. נרין להנגב איך שהוא על אכשלים המודדים במל
המעורבותם. נרין להנגב איך שהוא על אכשלים המודדים במל
איך שיד צמצם לנובדנה לא פצחות מסתם שאם אונזו יכולות
מקום איילו הינו וԶאיט מרגען מן המזוזה ולא חזקמן המזוזה
המידות אולץ הוא יבאה. אולי לא אמי פאקי נאדי בונידן זה. אך
הבדנא ביהיר היא שאנתנו מחות וטאות משניות על תבונתן. אולץ
או נזוי. אך קשה מאד להאייא לפרטיה ההלכת ובדלה. והזא
היא משפטת נרין על הגדעון. אולי הינו עריבת לוחזיא אם
החלשים ברוי לתזק את הנגומט...
בבית צליית הנוצר מנהלים השינויים בסידר חיית או יתמו. רום
הצעירים מרגינס כבוב. דבר אשוט עד מאד בזק הוות על דבר
אשוד גני שמו: לחם לפחים נפרדים יצט לזרע המזב הקורה בלו
טף יולדו הם פעם את חבר וצבי אסרי תדהן

16.8.42
לופראם.

(אך המשרת ביזמתה הנוראה אמריו צילום גמזהט הדגשיות)

שיטום לך. גזען *
בדאי הצלאות צלא. שפט מאנו בן רב מלך. אולי דע לך
ש. קפונו זקסודם בזון. דאזרון פר פאר באל ולא חיינו פאנים לכתיבת
בלתמים מפורטים. אולי מהבצנו לא מפנהה לך. אך אם המשא
בנטה שמנני פגע בא. בתקאות אודל של אם הפל. כדי לסתום לך
לען. מזעך נטה מגבינה.
בדאי. נגע לא. תני. אגנון פיווים ריבים. פזבי עזנו ומגבע הדרינו
החרובים ביזווע עידנו סוב. באסן יתמי. גריין נאלץ רק פצאל קון
ניחס. גבון. דבון. לאות מאן. דבר זה הוא רג. רע מאד כמוני.
או. הם הילכו מאהנו. עקליטים. אפיקרים נאך ביטאים בעמידה — נמי
סביגו. זאת דעם. ביגן אין לרעת דבר ודאי. אך לבי סבור ובסתה
האם. יכון. איקנעה אה. הימין האלה וינליך שוכן להזאדור עם
גוננו. גונמא.
ונגע. שאלם. חשליה בנטיעין.
לען.

ירח אליבוד שענו אמנים טרם נכתיבם. אך כבוי אעלן לצינע
כמיטלה. לא הנשנו אמנים אה כל התכנית. או נסתוק גם בהצאות
הלקאץ.
שנותנו לכל תלמיד שוחרים עבריים. אנד צליי לעבד במשך
חידש ולחדרין לנו על יורי קר שוכן מסק נשות הלק מהחברים
בלימיד הצעת בוגר אינטנסיבית. פטורנו. שטב נו הר עיקת. מוכן
כבר ויתרתי על תאנזיליא. לאפער להשיג דבר גדול וחיכוי צער
בשלוח זו. נסתפק בוות שהחברים משמדליות ימסתייכים לפכו
בדרכיהם. בטקומות שזובים אף חידשו את הפעילות התרבותית.
 בלבד זאת ביצענו פר נא. נאך שבוץ של זיאודים' במרקמות
הרב שנות היזה מזאות אוביית בפרק בסביבים של החקלאים,
והאושם היה שהולברים שוכן איזה לשער חנומי זה יתען אותו
בל ספק. גם לי שוב בחון הענק כוון להמציר בצדוח אמפרכת.
ושוב אנו פעולות בלבנות להגודה לפאות. הטעם אנו רצים לעיר
אתה לפוי לו ברוח ולא רק למת לסת של קאשי ספורת יטם החברים

האי יתוח פרור לה, שחלק הדוחק כדי כרא וויאו סובל כל
זמן —
ובפ. פוליט. הילאה חובות לכחנות של קיילס האגף דינט. תא
כלן אל עיגן את עבדו טל ארכוס (במלה "תעלון").

10.5 לוחם בלחמה (בצורה מוקנית ומיינית לאנרכיה במלחמות)

10.6 מלחמות צבאיות
לציוויליזציה נבר מקווע אך לא געטי לנח, נט כעט אך זי
ווארט פאנאי, לבן בזירות לענן:

א) הילוך היה טוב מאר שטבג זדמנוטט אט לא? אפשר
שב לאזאת באוטובוס פחיער ר/ יזר קל במרקיט פטיריות ואפלו
הילוך כשיימין לאן הילוי קאריב. אט פעדן אה ליז זטניט של
האנטוניביך; אט חדר אפשר לבעוא בקלות. שאלאן פטיריט איכרים
זיך היי נחאלט באך. אפוץ טאטיטיריט בסביבה בסדר וסתם אינט
פערידים היליכ-דרול דגיליט אך בגבל פטנו בטיריטים ורטיטים. מפ

ונבשען גל אופניים וכוזב אפשר להנחות באורות ברוליל.
איילן אוחז הילוך אורגן צעב לגובל הילאות לדו אט בייז עיל
אילן בלען בע הילוח הייל בכדר. שט אקליג יסנו דילאנט מסע.
לכזען טעל טומט פלור, ללחמת יאנטו לדורך היפגע קזת בהזאלנות
אתה, פאה אונז שוחר בילוי ושאל לניירות שלן, וויה בויז של א
ויאטן צו קל זיך אך לא עיבס אונגן ואפרט: «ההרו ען תולען
בנרטונען».

ב) בילרבן לא פיאנו גרבת מהו נמשק עפ' הכחות הענין של
ההתקדים לי (לא לטפץ).

ג) דידי של בריד זהה וממד מאה, הילוך לדו כה, אך השער
הרע מאורן בסן לוחלי שט. איד-אפשר לסדר מפה העברת
זבל — אלינת הריני צבור אשכט להתבר על כל הקטניות
היזונוכיב, שתחם. נטהון גזאליט בפיוח אך בלידיאט בילד וולפין
— אורת של האבטה; לבי דנט לפלן עטחנא איטואן כל עט
שביבלון. בראש וראשונה צעה נא לפען הבוא וויא אלוי; ואז ליה
ווא נט מואן. ודריל יברא או פל מקומ בעלות. שבזני שטמל לסת

א-על-פריך, בין מאלו שטן מודאגים עד פאה, לבי שאט
טיל בוראי למאר לעצמן, לא אטיד ודריל שטט ומטעה כטנו בעט
זו שטני כווב לך, טוף טוף זמי הפטיג הדרישת טויה
לזה אט לא לצעת מז הדעת. פיעז אצח עחים טחים משכנתם האה
פיעז פצת הארכיטקט הפטיגת שעדית מסוגל הוא לתיען.
גם פאה, בלוסטראכט, מלבנו צויז טוב לפדי אקורט, שטטל
את האסדים אט-פלהן לך (בחג הביכורייט). הדבר גאנט זטן זט
בלילה, פאנט פלא בנהר זלה נדינו לתינוק את זל גראטיז
הדרויזים אוחז שאמון שטני הדעת קז לשען. אט טוח זטן
ספוזום לא אישרת לי את המכabb שטבג זיך בטעון
בעזון זטן.

לפעמי היל הילאים כרען שאר גאנטום סאן חיל הינזודה מוטלה
על פדר, ועתה, בקשתי מאת ידרוי גותיק גיאאה שייעוד לי במלאסט
— היל האיכרתו עט מלידט זאי דעת שצד בענור ער לי בזא-
סקרים קשיים. אולט עטבון רציני טיזביז הוה באנל קבען ווילט-
ספונטן זיל היל היה פון לך ברזון וויגי חוטש איטי, לסתא-
פאו לעבדה זאג, אטם, לבי שעה אט צבוי טוב ביווחה, הוא מזונן
בטקסט, אך אני פקח טאטטאנטו תמלוח בקרוב הוקומי היציק-
העין הוא כטבן — כפי עטבאדי היל למאר לעטער — השאל-
ההברית. הו צזרו היה פסלי-לביא אלינו בחפץ לך. אך היא איט-
רוצת למח לא לילכת ליבור, אין איז זודזטן בריע צה באנן, אונן
גא, זה הילגי פנדזק דבל בדנטו; ביל פטט שטוויטו אטיל כהן, זטן
שביבת אודר ביל שטן עט שטן זבוריין, שאיא צויניכ אודר פט-
פאל, האט לא יכול לנטזון כל אודות היגן ווילט צה-
היאו נט אלינו?

זא נט באפת לעזיר לנו ביה. אט יבואר טנרטט — ייזיא-
זבל — אלינת הריני צבור אשכט להתבר על כל הקטניות
היזונוכיב, שתחם. נטהון גזאליט בפיוח אך בלידיאט בילד וולפין
— אורת של האבטה; לבי דנט לפלן עטחנא איטואן כל עט
שביבלון. בראש וראשונה צעה נא לפען הבוא וויא אלוי; ואז ליה
ווא נט מואן. ודריל יברא או פל מקומ בעלות. שבזני שטמל לסת

את יונת לישאואר. שם אין לנו שום כל כו' הלהקה מקטם וחותמנו
באות אמצעון. דוחות עד כדי כך, שעיבנו בטורה עארוצה לבקר אצלן
ושמע בדורא על המכ מילודיהם, וlesai זה מחלתו. את רואים, פטרות
מן, חשיר גדרון. נשארים אנו אמיצים לא גשוו אתכם.

ליין (זרה), 27.10.42

הצהיר אל מסתה והחדרים
... "זוניפוטן יוצא לא-שוב למכוב למכתב של מטה. אין לך מזוזה
נאסנוף. זוניפוטן אל נזק. אם כי בדאי יקח דבר כמו רב
לונציג, אם צבינו אותו לא-חרוגת פגאי, ולכן אלצאי. בדאי ידע
כלך כי מזבבה של האספה רציתות את זה ומין מה, רע באור. אף על פי שאנו
בזעם אבל, הכל חלבי. לביטו תרמישת". מוקט שפם ויה שמה
(וירט). ** וב-תילוים נאלציט לשוב שם (אני מעדיף יצמתין
בחנות אספה אל-טנחבים האתורנים ידווע לבב כי עטורי במיוחר
געפם, טל תילוים). מכל מוקט החבנא שחדבר פאגע יילר מזוי
בבריאdom של הייליך והעלחות למוציא להם סירור טוב יותר באנטונג
(בל אונד בענד, קטבון). סידור זה הלקן בלתיינה כמבען, אלט
בנטיגות. דקילמיינץ אין זה ווראן אל כה. אין צורך לומר שכנות
ההיכרות איננה נעדרה לגמרי עם טם.

עמ' לוג'י בני האספה המבונרים יותה שבאות סטפל נרמזו ביחד
האנט האספה דוחן בדורא, אלא שלגביהם אין דבילה. בטבע הדרבינן
ליבורן פדרו, לנילם ביתן איזה, כי להם רציך לסדר מקומן לבל אחד
חומר כשלב אונת. גאנטן הוא שבלחץ הקיטם, בvikos ורב היזו
אי-אי-אפרשות עריה לא-זונר איז לרטם הנזיכים. וולק דוד בוני
ומנטה-בדר נעל קדרן לפגעה.

לא-בלאוח איז נגאא כבר כי ייטים אמדיזים יתיר דעם צידינה...
בנטיגו יאנז אונז מרהענו חותמך יציאתן היא חייב לעוזר לנו גם
וז אונז אונז בפזון. ופושט כל כה, איז אונז היל הוא הרלא דינדר
שיטמונז גונז אונז, לערת שטמ. גונראט מכל מקום רותנו לא
טמלה. גונזת כל גונזל לעשות.

טמלו...
...טמלו גונזטטוא. טמלו גונזטטוא. טמלו גונזטטוא (בעברית) להשתתת,

לזין או לפולני (בפולנית). אך הכל יפבור בצד, יוכל לשולח
במהות אכליות מוכרים, אך מוטב להזכיר לדיינית מאטנו. כי יהוד
והיא רמאיו הוא יאנז והו מעצקים כאלה".

5) נמצא כתוב בברוכל קשה עד פאר. בימאות אפשר לפרק
אצלם, אך לא לא-לאקווה ממישתא בעי הילאה. הטעיה להעת
בביז'ל, אם לא הצעאו מקרטורן. יתלו אוחדים לשון בימי מלך. בעל
המלון מחשש אף הוא, אך עיברו נשאות לרוחותם.

6) כל חתובית של יהודים שנ-סודות צוות מי שונגן
במקם אינו יודע ובת לילר מתחבא מולכ מפוזלים גורא, השארתי
אלן בו 2000 פה. בלביהם, באקרה וויאר כספ, נחויר בפראט.

7) עלי לומד, מה חם ולא שקר. בדאי שמחמי את הדברים
העקוריים, קבעתי פה געל האמלן, שאבגד גם פשלב לו טשווען. אלל
הטורי איננו רק פעם אחת. לא נתקבלנו ולא גהה לנו פראי לסדר
שור פעם.

את כל הטעובים מרווחים באטען ומי איז, כדי לגדוק
אם התהמוץ בדיו טירית. מעה אנו קידאַט לאייס מבית החלן
"פראנז", בלזרק אפשר לשוחח רק במקורת הצווען. בן עורך מסט. צאלו
את הטעובות ההדרשה אונל צי-פונן

פארו, 15.10.42

חברה יקרתנו
שםתת בידאי עבידנו את המבחן הראשון בתפקידו אך כטורי
לא מזאנו את איזו של זאנז ווואיל ולא צו לנו דבריך אחרים
בסביבה. נאלצנו לחזור לאירוס (אנטול ויעי). ארוחה קטה כו
לארכין לחלק הענין של המבנה, שהיא צמי הנראת מפיזד פאה.
נזהול בחזר אל-בעו יונזים. אך גם אהרי וו פד גונזו לני קשיים
רביט: התאכזבנו פולון "טרמיזוס". איז גשלונו יונז ערתם. נבקר כט
הנראת את ג. ק. (פרבו הבשרה בדריות ערוץ). שלומר נראה רום,
איך האקלט לא בריא ביזטל עט, בערונו זו.

טמצעם לא ספֶּק שי דאנס ווינע לא-זון (שווין). לא בזרע עריך
ונכל דאסט.

מאזור שאנו אנו יכולים לדעת. כמו כן כורע אני מאמין שאטייר כאן יקַרְאָה. אם הכל יתגלו
הטמיין להרבה לאחד לאחד אפקטם לאחוט, בכללם ביפורוש ווב אל-ביסר. שם אפאן בקריב של ריבת.
ונון שואלב בבייבון, קשיי היזאתי. הנונ פודרים והוא משלחה לנו
מהחביבך. הולאנון 42.11.42

(אתה היפליה של צבא גראנינה לדרום מפרץ)

ובכן, בדעת נאמנה, כל טוב ולחותאותו:

22.10.42
זהה בזיהוי לונש לת' להבריאת סט קפה יהוד בע' צד שני
זרנוק אולט פלטש איז'ו רוש אט נספח צוניה זו זהה עלי' לעשיין.

(דוחם צרכן) 18.10.42

הזהר אמתה אל אמרו
כווקיטוך ייצא לי טומ לבוחן לך. מטבח איזק מאוד לא
אלל להיזים גס הפטם, אך תרי זה צוב זלאכלהו.
האט שפנת אולט דבר צל וברינו העניזים, איזר הו' חדר אמי^ה
בפודז'הן. אט שפוץ מהם איזין, המבגרה הונ לאנז שטם איזין, איזר הו' חדר אמי^ה
עמונן דהיריבו חנומתי פורייה זאנז, המבגרה הונ לאנז שטם איזין, איזר הו' חדר אמי^ה
בעלוט. בענט דצינ' להמטין זרכנו אט קרוב ליזאג, לאיזוזר פול
כונאקס פלי' אט קול' בשחן. האב הו' מות בותחים לך א' טמא הו' בט
הפטם האביה בר' לאעד לחברים צח', און הו' מזחלט ובעד. אונ
לעאי'ז (ונזפסן בדור).
קילום לודאו, אמי פקודה לך, שהב רעל'ה יוסט וסנטטיך עוד לאזאי'
אנצטם כל עטוטל, אב כי האפשוריית לך אט הונ ערל'ות ובעגעונטה
שטעו' ולוי'ה פט��ת בכל העניזים פלא אמתה ירעע את עפדרו;
העט'ה זיל'ה, וויל'ה, ראנ' בר'ל'ה או אפלה לאגלא לאטורה. — אפדרו
לא אנטט'ה רעל'ה בזונ' דאטורא, ויטל אתה וויל'ה לאצט'ר כהה זה
הארון אונ' פנדהה. —

24.10.42 צרכן

טדיירטן, 20.10.42

של רום לן בגן

אנו מקוות שקיבלה את מלכתיו החבירת. וועל הכל שמעורט
בקרוב קבלת פנים לדייטה אמי רע' תקוות שביפולבם לעזורי וכי יזוז
ערע' לשובי הביתה אל תבריה כדי להראות לה את הו'ז החטב
קונלאגנ' (לראות הדיזטן). ולין אמי קותב שמען בזאנז פלאז'י
תבריה (אפני בית-הכליות אונגוו) צויל איטט' גויס כביהט. לא יכלו
תבריה בדיה וביבה אה' נזאנס אצל יידיז'ט (בחמת). קטע לאצט'
לונגן, 25.11.42. רוטרייטן צרכן. באילו קשיים כרכחו מזוקטם. אך גרא' לבקש פלאן ונקוט

לונגן.
הארון עטנט, אגמל בקרוב והונ-הונ לאסדו. — אלי כבד שמתת
כפי שהנק רואת חורצי טנסיען, אפיק-על-סידן אמי מות מינ' טאנז'ן פלי'ן (קסט אל-אנד). איזמו קפה פאוד זאנז
כדי שתחודש, כי פלמי בסיבוב מה אנטלקט מה שיבט איה מה' (חביב).
וילס סטנס פאלט לראש רז'ו-לענזה לו פלאדי וו'. שאקם מאנז
ולונג'י בזרפת הדיזטן) ובאת נדייה זהaging כבר אל-ז' טיבן. טיבן לברית המוג'ע של נון. אך פא
(בחמת עטנט) כהה לא' טלא שפצע וויל'ה מאן. עשה נא הגד צמאנז. מאנז-הונ-הונ פאוד לא' יעיב לאן אמי חותט, שוו לא' תחתה דברהה

האומן לו, עלינו לאפשר פלטה, אבל סחורה אחותה של לו, ובשלמה
(עליזו וו-ו) היו פאך רוזים לבקי אפלך — הוא במנג'ין זו אם
בוכלי לחזור אחר כפ' למקומו, בו הוא שוחרר במשער. האפשרי וזה
לזעקה רבי היא שואלה בעצמי, אך אין אין יודע תשובה. התשכל לסתום
מי דיברנו, או לילא דיברנו מלהו אחותה: התשכט צעט על האפשרות
לשפטנו. — אפלך חד נמלן —

5.12.42
זרפת.

א. פ. ש.
היאל, הרובוטה בנציגה בעז האחרונה, עדין לא קראתי את
מיציל ליתנות לנוון מה חשבות נזנות, אז לאחד ליחסות מהזנות
הסביר, האמורן, אוקה יסודו. אותו בלוון יש לי מבניות שונות
ולשכחו פה ושם, מי יזרע מה קורת לנו פרה... ולבסוף חושט עליי
בעוד אליהם זיאיבן: וזה פול אונט להשיכן את הבטחות הדרישות
בשביגי אני אסיך תזהה על שביכלמי לפיטול עז ולהיות טפייל. יש לנו
זאת שפיטול לה בימיים והק'דים. ואחריך שוב אחותה לאב (הבר
עדין לאפרתת לנוכח זה אוד הדר הקובע לאכיפה. לי ניתן עדי-
כפלנונו, מכם גורץ אבל ואני מקווה שאוכל לעזיר להם, זו חובה
לא כל-עליכם, אולי גויס את האמצעים לפיטול החסרים לנו...
לי מחר אשם, אוד להיות שקט לבטח, לא אסתער אף להצע העונש
בזה, פה כמה לרובייאן היא וכל כמי הדראה בקרים לאיתו בתרידארה
לטלחת המכשלה. גורל אנשי, ומזהמת אף המתחשב שנאבקנו לא
 רק למגןנו...).

ה' שפיטול אחותה בח' יפה, רקות טהדרימתה לזרבול...
אליך ואם און-חיש איני מקווה טשלובן וועלט ארצי ציב.
או, דהה-כ'וּס מנג' האיר-עלפה: באונן יחסיו הוא כוב למד לונגה
ב. מ. האם שומר אלה את מלכיננו זה צול להזעם צונין שעוז... זה אלל' גזיעש אונ-הא, לבלוקוב ייז' לנו מה. אוי! רק מה
לקודא אחותה הפלגה כל כל סבד מראנו בעז פרך כל תלידים...

זרפת, 23.12.42 (בירד חותם להודאות)

במסגרת אילאי אין פקודות פניות ביפוי של נהן אתה רואת, הנה
לא כל כך פשוט...
אני גוסע צד אל ערינה ווא צחכח לי בדרות ושוב נחיה ית...
לונן כת' יצ' אחש' לי פבוזה. חלאלכת לגב' אונ' משתדל בכל פיל
להשליטה, אך מי ידע אם לא אאית אט האפער ולא אונל לעז...
את תזרע... וכל מלה אנד ולעניהם אין ידיעים איך להזען פעעה
אך אנד להרhor ימר על חמץת צרי' לשעת את חוברנו ו...
להוניות דבר, וכט אם גומיננה יחסיה פראת הנל לא פיזא אול
געלה בדרכיהם טריטיטם.

ראיין דברים יטום מורה. אראנשר ליחסות מכאן אם כי אונ'
מיציל ליתנות לנוון מה חשבות נזנות, אז לאחד ליחסות מהזנות
הסביר, האמורן, אוקה יסודו. אותו בלוון יש לי מבניות שונות
ולשכחו פה ושם, מי יזרע מה קורת לנו פרה... ולבסוף חושט עליי
בעוד אליהם זיאיבן: וזה פול אונט להשיכן את הבטחות הדרישות
בשביגי אני אסיך תזהה על שביכלמי לפיטול עז ולהיות טפייל. יש לנו
זאת שפיטול לה בימיים והק'דים. ואחריך שוב אחותה לאב (הבר
עדין לאפרתת לנוכח זה אוד הדר הקובע לאכיפה. לי ניתן עדי-
כפלנונו, מכם גורץ אבל ואני מקווה שאוכל לעזיר להם, זו חובה
לא כל-עליכם, אולי גויס את האמצעים לפיטול החסרים לנו...
לי מחר אשם, אוד להיות שקט לבטח, לא אסתער אף להצע העונש
בזה, פה כמה לרובייאן היא וכל כמי הדראה בקרים לאיתו בתרידארה
לטלחת המכשלה. גורל אנשי, ומזהמת אף המתחשב שנאבקנו לא
 רק למגןנו...).

ה. ת. י. ק.
ה' שפיטול אחותה בח' יפה, רקות טהדרימתה לזרבול...
אליך ואם און-חיש איני מקווה טשלובן וועלט ארצי ציב.
או, דהה-כ'וּס מנג' האיר-עלפה: באונן יחסיו הוא כוב למד לונגה
ב. מ. האם שומר אלה את מלכיננו זה צול להזעם צונין שעוז... זה אלל' גזיעש אונ-הא, לבלוקוב ייז' לנו מה. אוי! רק מה
לקודא אחותה הפלגה כל כל סבד מראנו בעז פרך כל תלידים...

זרפת, 23.12.42 (בירד חותם להודאות)

ב. ג. ב. ל. א. ל. א.
שווין לאי' ז'ק'ן, מה יטום לאני נאצל את המוניטונם לסתוב' ל...
אהמאל' מונטי הינה בשלוט. לצערו הרוב מזאתי את צ-ה פ...
כגן, קיטין עתגיניה כבד מזון אל אחים (הנטון וריאשו ז'ק'ן)
צ'באי-לען ארכ'ת שטערן שטערן בעז', אך איזו' בז'ה שבאנת קבלת
לעתיזין גנשל). בכלל, אני מאוכט טאר מנק' שטערן בטניינט...
ה' שפיטול אחותה, גזען אל' שטערן עלי'תם את להונגה והוואלטם
האחים לא תוקתורה בחזלהה אבשיות וועל טעל' לתחילה גוף...
ה' שפיטול אחותה, גזען אל' שטערן פמי' לאח'ן בו... קודט כל, בידיאווננו
מושע. רק אחותה, שאקעב יחתת פהיר יותה, זה יותע אונ' ס...
ה' שפיטול אחותה, שטערן בעז', אונ' חיש' ז'ה האיקה, אונ' זונע' זונע' הדמת באז
הכחדם ורוחמת המתplitת כ... וטנטהו (הילאנד). חוכבג' שטערן
ה' שפיטול אחותה, שטערן בעז', לא סטער' יונר משבעוועט מ...ת-
ר... רע עד למאה ואמ' לא געלה' גענור לחב במדהה תמיין...

א.ס.ז. ז'ק'ן פנדז' לשוין' גזיל'ה בז'ה המולד 1942.

לונן בשווין,
אהמאל' מונטי הינה בשלוט. לצערו הרוב מזאתי את צ-ה פ...
כגן, קיטין עתגיניה כבד מזון אל אחים (הנטון וריאשו ז'ק'ן)
צ'באי-לען ארכ'ת שטערן שטערן בעז', אך איזו' בז'ה שבאנת קבלת
לעתיזין גנשל). בכלל, אני מאוכט טאר מנק' שטערן בטניינט...
ה' שפיטול אחותה, גזען אל' שטערן עלי'תם את להונגה והוואלטם
האחים לא תוקתורה בחזלהה אבשיות וועל טעל' לתחילה גוף...
ה' שפיטול אחותה, גזען אל' שטערן פמי' לאח'ן בו... קודט כל, בידיאווננו
מושע. רק אחותה, שאקעב יחתת פהיר יותה, זה יותע אונ' ס...
ה' שפיטול אחותה, שטערן בעז', אונ' חיש' ז'ה האיקה, אונ' זונע' זונע' הדמת באז
הכחדם ורוחמת המתplitת כ... וטנטהו (הילאנד). חוכבג' שטערן
ה' שפיטול אחותה, שטערן בעז', לא סטער' יונר משבעוועט מ...ת-
ר... רע עד למאה ואמ' לא געלה' גענור לחב במדהה תמיין...

אם נתן או סופר יבואו בהבנתם, ובידיע כל פעע לעזם המהינו,
פאי היה זו לדעת בינו מלה מוכנעם להבנתם לאחלה. יתכן
ואתים גם ייוט מן הרים כי אין לי יותר מ-90% בחון והנור
חויה תלוי בחמת והבל — ובלבם לחשיך את החברים המתאימים
ונדר לי מזמן על אפקטיבית הטעג ארמי-קאמטים מספור.
אני בספק אם חכמי פועל אטטי מארם פאה, כיopsis של שרגא
אולי שמתה מיטף עגבן פאה, כי נספ' למם היבת לו לאפשרות
להמיסק את דבריו גם שמי החברים אשוו את ע. שם שלחו
אותם. אפילו קמה נגד רצוננו:

נו, כל טוב לכם בשחתה לך תשבה בנישך הניל' עלתו לי אהוה
אנב — בקרות אפרת חיא השב לא טבה — עלי להזחות כ' לפנים
קורות אני מהן מדי מזור רענן להגיא מדי להזחות, ויזה זאת
כעה בחולם, איהה להבא כלני יחתה — אל תשחח לישך את
חברים בטמי דגמה של פון, יתברך השום נאה.

למול פרטת מפה

10.1.48 — אל ים וסזריל.

יופ' היילן
יום אני ריצה לסתוב לך פב' צל הכל, כי לא רום שהני נתן
בל' לבשיות הטגיות לעבדתנו היומית ורשבתיו הירית תמיד
לאוון מעל קכימת הרוחתי ביטט ואתתחים בזאת בשיחתנו
האחורנית.

איחיל בשאלת הלהה עתונך אטפהה לאל; קמברה הטעיות גלנו
מן יכח בענט דזיטים אונדו להעוג'ה השאלת נראית זיאירטה, אך
איך לננו בת לא אודי ובפ' ענה אל מאטדים הלהה מחרץ
סוחה, לא זאלזאי להצעה נזודה זבקה... אני יכל אורה, יטוטט ליוויה
על הדימם נל האושר, למין מיטוט מיטוט — אך האפערות
הארבי-קיטיבות לנו זריכת להיות נטנת. יכל היל' היא הזכות
החותם ולקבל את פלקו מיטוט מיטוט' תדבורי זריההן על פן

* יונ' וסזריל — המילוי והויאדי המאלה, ייחדו האלמי של פון
אנדר הגדיל יותר עם צבורי מטה לילדם שלצטט, ופעל בבריאות החומר
בחולג� פד לשחה, בקץ 1944.

על הדמוי וטפוקה, והאל ו הכל לא קלין בחר לעצם אדרן
הובת מהו להשלות את דבריהם על גביה —

כל העת אפרהונת זו לא לי פיקוקים דברם, כי שותה של
חצרן אף, בערכו לא מצאה ראר. רצמי מציגנו, רק שותה של
בלוז מעדינה ומתק הבינוח שקייטם קשיים גודלים בכל מקוט
און במקל אלא, תקין כי האתירות הזרצת צל, קשה מבטוח. האם
אפשר להזחן על אנטישם כמי שאני שמי זו יט' לי קשיים מוגבים
אני פטור את הדברים ואל התקומות וכר' ומכ' — וכיסבאו עצמי
בישור האמר: "אנ' וווען", — אבל זרבצת פועל לו ברזען, בלמות
אין לי פזין מושג ברווח ען האלחת מהתה כי תדרת עדיך ידרות
פערית, והתבריט אשא תלען אמרת — ווואיל לא אכל
להבטחה וצואות סובת במאחורה, כוון ברעל צו. אין אוכל לך
מל עטמי את האתירות ולטסיף ללהוין ולזוחען גזען צו, כי התשובה
משתמען מן השאלות: איני יכול צו.

אן בעקו ווואיל — לא ענטה ונבר — האין פירזע אדריות
דמיה אילו מיט' יכליט. לערל בות' מינס אן מיצחחים, לא
הייט' מחוליבט להגדר נך וס' אונ' דראת. את בזבבם ואני רזבנה
לקחת בחשבן את העונדה אטסיטילו, שלל מובייל, שר' ובד' ורשות
אי. שעה-פערלון נחסוב בייתר — מנגנום ביטוי מסוק עד סאה
קמזהה כל הצעדות זוחט-הארון. דאגה למסקון, גאות לא לאל
מרשל אונ' עבדות מודית, אליא צל צו הרטובות זזוקיביה, תינית
בכל המצע. ובגענותה זה קיטי מסיט, כי האפערות און צל ובר
זונטונג זונזונת צריכת להווע'ך ולא אהודת (לא גבינות גאנז
בנרט' יבל לטבה — מגולבן); האם לא זיין דושע המכורה מכל אחד
צעחות כמי שאני מיע. למם צוות דזוק אטמי שאני הש את
האחוריות הכבתת צו.

אתה רואת אלו בליך דושע השוואות המהו-זונות בקשר ומה
צעחות בזום מעטן אין לי דעת ברוחך אונ' סבדרן כי עלייך דבר
ברוח — וו בזונ' גלאע צט' כל חבר' תבר' אלין זרין' לאלאן' משענה
נדחת ולזרען מכל אחד הצלחות אישית (בצ'ז'ו ולא פאודר פרי
וות' המכירען) אבל גם להטליין על הפתחן שאני דוגל בא נט' כל
ההשיגות ובמוח, צריך להתחיל בפיזרג.

ובכל זאת, קשה לי לומר לך במציאות: בא אלג'יריה כי לפני שמה את מכירות איזנו פחוות מדי' ; והבדיבות הצעודים הם ורקוביים את החיים, ובברוח המבוססת על אידאליהם נעלם מוחלים אליטה ופוגים. כל זה עלול להזדהות אפכט ולהיות לך לכת' לנו צידן אני לשיל' פער פוגים, על אף דזוני העו לקבל אפקט בקרובנו פיתוי מטלין לך' לך רוחא סדר מאט פרצין בובך, בו הוא מושל את הביגודים והרבים הקיצונים ביגודם ובפעם היחד. פעד אחד, יצירות גשלות ובבאיים, פעד שני — רמאיים וגשומות עלות. יש לנו הכל אגדון מגניבים בכלל, אוחי דבר אמדן לבני הקברון, גם פה אפער לאזאנ' קמפניות והצד' בלגיינט ולא תריד תבצא דראארץ בפנ' מושל' ואחות אידל שיטליות לכטוב שעות' ייל' הגוט וועל' השגב' אפער לספר של היל' היה. אedor לבנות פלוי הא חרכינה אך מותר להשתפי. פקוח' החברות זו ואך לנו אללא לך דרו' אמת לבתיה זו בחזאים הנגהחים האיום. האפשרות הריאלית מיחודה לבונ' חבלה חדש'ה ונעה דרכ' החינוך' יצליל מלון צרייפס להיאבק במושותן. לא האלהות להתבא' באין ברוח, אולי' : ודען עד פט' יהוד משוחה אל' האל.

רק לנוון הקומיקרי שלו יש לי תשיבת' כתה'ני שלינו לבנות' ווים' דודשיט ומונטי קייז'ה ברוחה, איננו רואת אפסות' בזאת ומינ'ב' — א' מרבד'יאופה. אד אפל'ו אמי' רואת אכלנו בבירור את' היסודות' לחברה' חדשה'ה מלהם. אס' לה'קן נבר' את' היסודות' להגדיל'ך: לא' עברית'ן (כי' בליך' זה נשאר הכל' רק מסוק' מיל'ם) ואכלנו אפשר' לחוות' רק' משיח'ים אה' מטה' או' לפות' שעודלם' לרוכש' אומת...). לא' היידי' מתחם' לתבע' מפרק' מאצ' בוה' ובדאי' היל' מקבל' על' עצמך' את' המשינה' אה'י' שתכני' לכל' החלה'. ההיטים' של' נובע' מחד' אחר' לאא' הילגנו הרבת' (אני מודה' לגברי עז' הבירנו טט'). וקס'ה הסתרות' עוכבים' הפיקפת' בעוד' את' כל' המעל'ם' באורי' (אין' אנחנו' אשמע' שהערבים' אין' מילג'ים' בת'). נכס'ה עבודה' ארגונית' והיטלית' מדרב'ת' ואשונת' דעם' מכל' הוא הרבע' אך' וע' ארך' שלנו. זה' הכות' הריח'ן' ובדאות' ז' הילמו' עזרחות' קומפל'ט' ובו'ן' לפות' 60,000' חבירים', על' 500,000' תושבים' ייכלו' ליבור' שעות' על' כל' אונטה' שט' ויל' מהלט'ן. אין' פאכן' כי קימץ שם' הטע' מחיות' כבעס' כל' פנ' כדור הארץ, בה אפער' למזו' גלילות' דואיז'אלית' ואנושית' פורית'.

פארום, 8.1.43 (אל' און' דע'ה' גורנינה)

פוצ'י' הי' קר'הו
 בג'טול' עבר' ואף מלחמה' נה'ה' ה'ז'ה' ולא' ימול'ה' לסתוב' לך' ול'ה'ג'
 לה' כי רבות' האבמי' על' בימים' אלה' אני' רוח'ה לאט' לה' לב' כל' ג'טול'ם' כל' טוב' וביעיר' להביא' את' מנג'אל'ה' העטקה' לשול'ג'...

* יונ' וכטרויל' הת'ג' את' רג'ו'ו' להטיב' נארק'יז'רטאל'

המכתבים האחוריונים

בלגניה, 11.1.1943

השתוממתי מאד על הידיעות הסותרות שהגיעו אל שתי המכתבות השונות. בכתובת השנייה לא היה מכתב עבורי אولي באשמה כי הענינים נשתרו מה ואפשר להבחין שכולם מפחדים מאד. רע מאה, כי אינני יודעبعث על כתובת חדש לקבלת מכתבים או חבילות (חבריהם). הודיעוני במחירות ואני תקווה לקבל מחר את שתי החבילות הראשונות. את המשלוח הבא ארצה בשבוע הבא, באותו היום. אך עלי לדעת תמיד יום קודם לכך, איפא אני יכול לקבלם. לא טוב יותר כי עלי לקחת אותם בעצמי (מהגבול). אין לבתו בקשרי הדואר והרכבות. ואם הכל יעבור בשלום, שלחו שוב חבילות בסוף השבוע הבא. נניח בשבועה, ה-1.23.

בדאי נודע לכם כי עדינה עם עוד שני חברים הגיעו בשלום אל Achit. גקוות שיווכלו להשאר שם!! אין לבתו זהה. לא ברור אם הספריט הנוספים יהיו מיועדים בספריה של נתן (שויז) או בספריה השנייה (ספרד). ציריך לחכמת עזה, לדאוני, עלו מתוך נסיבות נסיבות לבוא בקשר ישיר עם הספרון השני.

24.1.43 (אל חברה בתולאנגו, יומ לפני תפיסתו) היום רק מכתב קצר. שלומי טוב עדין. מחר אני רוצח לבקר את ויליא* ואת בנת הקטן, בארט. כי יש לי ידיעות חשובות וטבות בשבייה. אני מוקוה למצוא אותה ביראתה.

משועו אני ציריך למסור לך, כי הוא מסר שני ספריטים ברחוב ל. ושניים אצל תליאבר. (כל זה כדי שתדענו למצוא אותם.

* ויל וטראוויל.

ביחדי תחכמוני, אך אין לי הרבה לספר על עצמו. את רואת אני ברא ושלומי טוב ואני שמח בעקבות שעיננה הגיעה בשלום להאנס קלוי (בשויז). רק מוקוה אני שתוכל להשאר שם, דבר שאינו בטוח כל כה.

כפי שתוכלי לאחר לעצמה, לא הייתה הפרידה כלל עלייה אך הזמנים קשים — יש להציגו לכך ולא להרבות בתביעות.

טוני היקלה, מה הרבה יכולתי לספר לך — אך אינני מסוגל חדשות חוותים ועוד ועוד. אי אפשר. אך הפעם לא מפני שאינני "כתבן". אני נבלע כולו בעבודתי. בכל פעם חדש וללא הרף אני מתקל בקשימים עצומים.

אף על פי כן שמה אני שיכולתי להתחמוד עם קשיים. סבלנות ואורך רוח?

מeahי לא שמעתי זה ומן רב, אך בטוחני שמצבה הכלכלי של המשפחה שם מצוין ושולם בריאות, ואני בכל צורך לדאוג להם... ...על לי לטיפות. כל טוב לך, ועל תדרagi לגודליך... ...שלך... שושו

צורת, 13.1.43

שלום לך עדינה
אני תקופה שקיבלה את מבטי מאטמול*. (יופ רצח לשלהו, ראייתי אותו אטמול בזוקר).
בזמן האחרון כתבתי לך פעמים רבות ואת התאריכים המדויקים אינני זכר!

שבוע הבא תקבלו ללא ספק מכתב מפורט. לדאוני אני כרגע ממהר מאד, כפי שתוכלי לתאר לעצמך ואני לי אפשרות לכתוב יותר, אם כי תתחילי כבר במכחbare.

אני מוקה עבשו גם לשימוש מנק באופן ישיר...
שלך

* אף אחד מהמכתבים המצוינים לעיל לא הגיע לחתותו, והגלויה הוניל נתקבלה אחרי מותה.

חבריו מודיעים על מותו

שני ידידי וחבריו למחתרת, שנספו אף הם ומונמתה אהורי פטירתו, כותבים:

27.1.43

אל אורי

אצלנו המצב קשה ואין לי ידיעות טובות בשביבך. יוו.
אצלנו המצב קשה ואין לי ידיעות טובות בשביבך. יוו. (ושאן)
מת. פתאום חלה קשת ושלח יד בנפשו כי ידע שלא יכול להבריא
עוד. הדוד שוטר אף הוא איש בדבר. עינה את הנער החולת בכל
מני שאלות טפשיות שלא ידע עליהן תשובה...
על מעלה לכווחתו כדי לפרנס את משפחתו. ועכשיו כולנו
מיוחדים ועצובים...
קירות האזמו

אביב 1943

אל עדינה,

עדין לא חצנו מצבה על הקבר. רצוני לנסוע השבוע ולפקח
את קברו. אבל מגנו וגמור אנחנו להעלותו עמו בבוא השעה...
קורת האנמו

8.2.43

אל עדינה,

— — — עלי למסור לך את הידיעה דאיומה ביתר והקשה
ביוותך לך ולכלגנו: יידיננו הייה, פריז, נפל קרבן לחובתו ולענינו
הגדול * עד לשענותו האחורה הקדיש את עצמו לאידיאה שלו וככבוד
משמעותי יכול להשיגו. יומיים לפני האסון רأיתו עוד
ודיברתי אותו על הכל. חשבנו וקורינו כי קץ המלחמה קרוב ושותראה
בימים מן הימים...

לחשוב עליו פירשו להabit בחיקך על כל המבוכה סביר ולבתו

* אחד ממשותיו במחתרת היה Frits.

במקורה והוא יפול למשכב). בעיקר עם האדם האחרון צריך לשטף
פעולה כי הוא יכול להביא תרעלה.

— אך בעצם אני חושב שיתה חולת, כי מבנה גופו ובリアותו
יציבים למד. רק, את יודעת כי הוא אוהב והירות —

הרבת שלמות
שלך...

מכתבו האחרון היה מבית הסוחר בברודט ובו הוא הודיע
על מערכו (25.1.43) המכטב היה כתוב ברוח שקטה
אי אפשר היה להסביר ממנו על מותו הקרוב.

באור הסופי. הוא היה עקשן ונוקשה כלפי תГОREL, אך יחד עם זה
הייב את החיים. אלהים ברך אותו בחכמה וברוחב לב, אשר לא
היו ארציים. לבן מסר את עצמו ואת חייו. —
אנחנו קוראים בימים אלה את הדברים אשר אף הוא אהבם.
ROLAND HOLSTETT — "הלה לאומץ" —
אומץ לב היה מתלונתיו הבולטות ונכבד את זכרו על ידי עז
רווחנו אנgo.

יוסף וסטרויל

ל ד מ ו ת א

על בית אביו וילדותו

ה שם שושן המצאו הוא היה, שביו שמו האמתי יואכימ, בפיו של הפעוט העולה נסינותו הראשונית למד לשונו דבר — ודק בו. הוא עצמו בחר בשם העברי כיון, אביו היה עורך דין צייר שחזר זה לא כבר מאורבע שנות שירות במלחת העולם הראשונה בצבא הגרמני בו הגיע לדרגת סגנ'ץין — דבר נדר למדי לגבי יהודים — והחל בונה מחדש את ביתו משחומו ובעודתו. נישואיו משנת 1912 היה אולם ארבע שנות המלחמה הביאו הפסקה אכורה בחיי המשפחה הצפירה — האב בחזית, והאם עם הבן הרכור, התינוק, עוברת ממקום למקום, זומרמה בקרבת החיים המערביים, למען אפשר ביקורי חופשה תכופים, זומרמה אצל הורין והוריה, ובית משלחה אין. עם תום המלחמה התישב הזוג בברלין, נלקחה דירת קבוע, אף כי הרבו לחתום על עלייה קרויה לארכישראל, ווורץ'הידן הצפירי הצעיר לשותפות עם שני פרקליטים ותיקים וידועים ממנו — קרובו אלפרד קלוי, עסקן מגניג ציוני, נואם מוזיר ווורץ'דין עולה ומפורסת, והסופר-המבקר סמי גראנמן, עסקן ציוני ידוע גם הוא. לימיט הצעיר לשותפות גם הרמן ללבר, לאחר מכן נשיא "מכבי" העולמי.

אמו של שושן נפטרת בילדת התינוק עצמו חלש היה וחולני, והימים ימי מהסור ורعب, ואבל ויאוש בבית אביו אחות אביה שלדה בן חדשים לפני כן (הוא עתה הארכיאולוג דר יוחנן אהרוןוי), לקחה עמה את התינוק לפראנקفورט ע"ג אורה, מקום שם התגוררו היא ומשחתה, הוריה (הוירזוקנו של שושן) וווב משפחתם היינקתו וטיפלה בו והצילה חייו. נטיה לऋת דבקה בו מאותם הימים.

משחרזר התינוק, כבן שנות לבית אביו בברלין, היה הבית ללא אם. דודה זקנת, גיסת הסב, נחלצת לעוזרת האלמן ובאה מפרנקפורט

שושו גם קצת חיים יהודים. סבא וסבתא, וכל המשפחה, לא שומרו מצעדות היו — אדרנָא, מתבוללים ומתיתקאים מן היהדות ומתנגדים לציונות (שילדייהם נחפסו לה); אולם בהיות סבא נכבר בעיר ובקהילתו לקח חלק פעיל גם בחיי הקתילה היהודית ובמוסדותיה וארגוניה. אף שלא האפיד על ביקור תכוף וסדיר בבית-הכנסת, ובבימיו אין תפילה, הרי נהוג היה לבקר בבית-הכנסת ביום חג, ולכך לשעת — והילדים, נצדעו עמו; — — בקיצור, הצעה אל עולמה הדתית-החילות של יהדות גרמניה, במידה שניתנה לשושה בפראנקפורט פורט ניתנת לו, ואולי מוחר הדבר: היו סב וסבתה, דודים ודודות, כולל מצד האם, גם בברלין; אולם הורים-זקנים אלה מתו מוקדם, וממילא לא היו הקשרים והתחיבם עם משפחחת האם הדוקרים וקרוביים כמו עם משפחחת האב — אולי מושם שנעדרה החוליה המקורת, האם עצמה, מכל מקום, חום משפחתי, קשר — וגם-tag, חופשיה, בימת-הכנסת — בפראנקפורט היו.

בית אבא לא בית יהודים-מטוות היה, לחלווטין לא. אף גנות של חנוכת הבניין הילדיים על דעת עצם, משוחחוורו לכך בבית-הספר ובתנוועת הנער. אולי גם זאת ממשם שלא הייתה האם. אולם אבא היה ציוני מסור ונלהב, אם כי לא פועל ביתו. וזה לא בין אולי טיבת המטור של האצונות הגרמניות, לפחות באחורי דור ראשון. דיתה זו ציונות עם קשר רופף מאוד אל הדת היהודית, אל העם היהודי, אל הלשון העברית או אל ארץ-ישראל שבמציאות. ציונות זאת הייתה גרמנית מאוד באופيتها — עם איגוד הסטודנטים שלו, לובשי המדים והוגרייחרות ודורכים לדורך על כבוד ישראל, עם שירי ציון שלת בלשון הגרמנית, ועם מאציה הרציניים והמסוריים להוציא ספרי ציון בגרמנית ולהארבות דעת. על מדפי הספרים נמצאו ספרי דובנוב ואחד העם והאנציקלופדיה היהודית, וכמוון כתבי הרצל. אבא היה קשרו מאוד לאיגוד הסטודנטים הציוני, לחוג המשכילים הציוני — שותפיו קלוי וגרזינמן וללבר היו פעילים מאוד בכל אלה. גיסו המנוח אריך רוזנברג (בעל אחוזת-אשטו) היה מראשי התהוויה והאגוד אַנְקָרָא על שם, וכל חוג מפּרִיאוֹ וחרביו אותו חוג היה. אין ספק כי שושו ספג הרבה מן האיראה הציונית הזאת, הגומנית-התתימית והבורגנית-משכiliarית. ואמנם, אבא השב ברצינות על עלייה לארץ —

לנהל ביתו ולטפל בילדיו. וכך שבעצמם הייתה אלמנה זה שנים וחשוכת ילדים משלטה, התמסרת בכל לבה לילדים אלה, עד שהיתה להם כמעט במקום אם; ואם כי לא ישבה קבוע בביתם אלא בשנתיים שלוש, לא נחלש הקשר, ומדי פעם באהה לתקופות שונות לנחל ביתם, או שהילדים בילו חופשומיהם אצל (ואצל סבים וסבתות שיחד עם גרה). קשרו אהבה עם "דודה גרטה", שהיתה בימי התגוררו של שושו כבר בשנות הששים והשבעים שלה, היו תמיד קו חשוב ומרכזי בעולם רגשותיה, ותודאגה לה העתקתחו הרבת.

מחוזיה הדודדה גרטה לביתה ולענינה, ושושו או בן-שלוש או ארבע, מונתה על הבית ועל הילדים מנהלת-בית שכירה, אשה (לא-יהודית) בשנות העמידה, האשת מסודרת וקדונית היהת; אולי לא חסרו בלה גם רוץ ואהבה, אך בגורונם של הילדים ובלבם נצטירה כקרת ואכזרית, והיא הטילה מורה עלייהם והם שנאווה בסתר בבטם. לאביהם לא סיפרו — ואולי הוא הרגיש בדבר עצמו, כשפטורה מנהלת-הבית, היה זה יום גאות ושמחה לילדים. ניהול הבית נמסר עתה לעוזרת מבלשת, שהיתה אהובה על הילדים. מ-1926 למד שושו בבית הספר, בו ידובר. בחינוך הילדים עסקו סטודנטיות צעריות שבאו כל יום לשעות אחדות, לטיליל עם הילדים, להשגיה עללהם, לספר ולקראואם ויכויצא-אבלת.

האב היה מסור לילדיו וביקש להיות להם אב ואם כאח, לו ניתן הדבר. חובב ספרות היה ואהוב טוילים; שנים אחדות החוויק סירת' פרשליט גולדלה, ואף אחרי שמכרה, הרבה לצאת עם ילדיו לטוילי יום ראשון-שבת, ולטיולים ממושכים יותר בחופשות, עתים אף למרחקים (ולפעמים בלויטת הוינו או בני משפחה אחרים). גם בערבים היה קראו עם ילדיו או שיחק עם. אולם כל שעותם היה עסוק היה בעניינים, ולביתו בא אך לשעה קלה בצחרים, ושוב בעבר. והבית — בית بلا אם, بلا אשה.

חום. אוירת בית ומשפתה, נמצאו לילדים בפראנקפורט, מקום שם בילו רוב ימי החופשה. שם בית סבא וסבתה: שם הדודדה גרטה; שם דודים ודודות, בני דודים ובנות דודים, משפחה ענפה, ובעיקר הדודה ארון-הHIGH, אחותה. האב שדובר בה, היא ובניה, שננים מהם היו בגילו של שושו ותבירם קרוביים לו (יוחנן וצבי אהרון). שם מצא

של תנועת הנוצר אגemonicת הקלאסית והן מתחדש משבר כשלונתו וההפרורותה של תנועת "בלא-וּוִיסט". בתנועה הציונית היו אלה ימי שפל שפגעו קשה ביחסם ברוחה של הציונות הגרמנית. תחילה עסקה "קדימה" ב"חינוך בלטינופוליטי", ומトーך כך סירבה אף לדגל בציונות, לא כל שכן בה�שמה אישית ובחילוציות. אולם לבסוף חברים היררכיה בחוסר התבוננה ובcosaר התקכליות שבגשיה זו ותווך מאבק של שנחד שנティים הצלילה להפוך את "קדימה" לתנועת נוצר ציונית גלויה. בדרך מכאן ועד הכרזת על הלויזיות וההגשמה אישית, על ציונות סוציאליסטית והזהדות עם ציבור הפועלים בארץ ועם התנועה הקיבוצית, היתה קצחה ומהירה. עם עלייתו של היטלר לשטן בראשית 1933 התאחדה "קדימה" עם "ברית העולים" ל"הבנייה". שושן הייתה באותו הימם צער מפדי השתפות פעילה בדינומות. במועצות ובוועדות שדרנו על כל אלה; אולם הוא עקב אחרי ההשתלשלות בתהעניות, והיא נגעה בו מקרוב, כחבר התנועה וכמי שעדרותיו מתגבשות והולכות.

ב-1932 נשא אבא אשא שנייה, אשה לא-יהודיה בשנות העמידה, שמנה היה בידידות זה שנים אחדות. שני הצעירים בירכו על צעדו זה של אביהם. הם אהבו אותה אשה, ונתקשו אליה מקרוב באחדות ובבנה עד לפני הנישואין, על אחת כמה וכמה אהירותם. ו"טונין" לא רק נסכה לתוכה המשפחה מקצת חום ורוך ואורת בית נשית-אהמת, ומקצת גווילאגת לצד האסתטי של הבית והחיים, אלא בראותה את האינטנסיביות של השאייפה הציונית, את לחת הלימוד היהודי-הברי, ניסתה להזדהות עם אלה, למדם ולהשתף בהם.

אולם החבילה נפרדה מהר. ב-1933 יצאתי לצרפת ל"הכשרה" ומשוחררי לשנה וחצי, 1934/35, לפועלה בהנחתת התנועה — גרתני בבית החלוץ ולא שבתי לבית אבא. אבא שרכש עוד שניה שנתיים קודם לכן בית מוחץ לעיר עם גינה גדולה, מעין וילא קטנה ליד אחד האגמים שבבסביבה החקלאית לעבורי עם אשתו לגור באותו בית. וلهשαιר לו בעיר רק חדר-לילנה בתוך מושדו. את שושן העבירו לפראנקפורט, אל הדזונה גרטה הוקגה, וסבטו (סבא מות ב-1930), והוא עבר לגימנסיה גרמנית-פרובינצילית רגילה — אותה גימנסיה בה למד אביו ארבעים שנה לפני כן.

ודוקא בחקלאי, הוא נפטר כה מוקדם, שלא הספקנו לשוחח עמו על חכניות נזרקות זו לפרטיה, ורק מתחם מכתבים ישנים נודיע לי איינו תכניות רקס עם רעייתו, בסוף מלחמת העולם. אולם כל התכניות הקשורות היו עם אשתו, ונגזו עם פטירתה — הן לא יכול היה לבנות בית בארץ-ישראל לבדו, בלי אשת, ואולי היה סיבות אחרות, לא הרבה. לאבא היה ברור, שבנו ייעלו לארץ-ישראל, ואף לשושן ולאחיו אדע.

ברור ויודע היה הדבר ללא ספק עוד מימי הילדות המוקדמים. מה夷eshו בארץ, זו היתה שאלה אחרת: אבא דגל בלימוד מקצוע — ולוי חקלאות כמקצוע וכליימוד ממש, אם על חקלאות יתעקשו הבנים. ואילו רעיון העבודה השוחרת דוקא, שהיה או חלק מן הרעיון החלוצי וששלוחי ארץ-ישראל העבודת הקיבוצית הטיפסו לו (או לפחות רכישת ידע חקלאי-מקצועיש מושך), ושהבנים נכשוו לו בלהט ב"הכשרה", ולא לימוד מקצועי ממש). ושהבנים נכשוו לו בלהט ובأدיקות — לא נראה לנו. בשם שלא נראה דראטה לו הצינות הפעלית

הסוציאליסטית דוקא, שהבנים נטאפו לה. מכל מקום, אם אבא עצמו לא ידע עברית הרי לבניו ביקש לתת חינוך עברי-ציוני. וכשהקימה קבוצת יוזמים, ב-1920, ביטתספְר יהודִי הילוני-ציוני, עם דגש רב בלשון העברית והרוח הארץ-ישראלית, היה הוא בין היוזמים, ובנו הבכור — כותב הטורים האלה — היה בין המשתרשת ירכי הכתיבה הראשונה. שושן נצטרף אליו ב-1926 בין משללו לו שש שנים. מה מוזרות ועקלקלות דרכיו זכרונו של אדם. כמה מעט אני זכר מאותן שנים לימודיו של שושן בבית-הספר היהודי, בו קיבל את ראשית ידיעת העברית שלו — ידיעת שלalter המכנית היה מעוניין בה מאוד ונאבק עמה וטיפחה, את ראשית ידיעת ארץ-ישראל ואהבתה, את האיראה היהודית. הבית הוסיף את אוירתו הציונית. שושן תרבה לקרוא תמיד, עוד מימי ילדותה. אולי השפעת מה גודעה גם לאחיו כותב הטורים האלה — הן דרכם של אחיהם היא שהצעיר מרבה לחתוך את הבוכות בזודען או שלא בזודען. ובבית שורה חיבת ספר, והרבו לקרוא.

שושן הצטרף אל איגוד הנעור "קדימה" בזמן אחד אתי, או זמן קצר אחריו, גם "קדימה" הייתה מופעת ציונית-גרמנית מיהודה. היא נילדת מתוך רוח בלטינופוליטית, או אף אנטיפוליטית — הן כירושתה

הבחינה במיוחד, ועד בקיץ 1937 סיימם לימודיו ויצא להכשרה והוא כבן י"ה.

מכאן ואילך — ההכשרה ב"אלגוט": מחנה הריכוז בוכנואלד; וכל תקופה הולאנד — על אף מדברים מכתבייו הוא, וחבריהם רבים זוכרים קורותיו ומעשייו.

יעקב שמעוני

שורשו הילד

שנאי חשבת על ששו הילדה, אני רואה בעיקר את צחוקו הצוחל. איך ידע לצחוק בכל לב ולשם מה — ילד שלא ידע אהבת אם מה... הוא נולד בחורף הקשה אחרי גמר המלחמה בו נפלו רבים קרבן למחלות ואף אמו האחותה לכל, נפטרה 4 שבועות אחריה לזרחה הוא נולד ילד חזק ובריא, אך בימי מלחמת אמו הזונה וירד באופן מחריד.

לקחתינו אליו כדי שאוכל להנינק אותו יחד עם בני בן חצי שנה לא אשכח לעולט את הנטייה בקרון התקר והילד בחיקי כשהוא עטוף בשמליות חמוץ ובכובוקי חימום. הרופא הפרינו בדאגתו לי ולילד. כאשר הגענו סוף סוף הביתה, נשם בקושי והשנו להיו. ורק הדרות לאהי הרופא הצלחנו להציגו.

ביסודות היה מוצק ובמהירות התגבר על האבל והתפתח הילד ברא. רק סבל מדי פגע מתקפנות שלישול קשות ומקצרת. היה נחמד ונאות לבrioות, אך סגור ובמידת מה עקשן. כשהחליט לא לדבר,aira לא אפשר היה לשנות את דעתו. האם סבל מכך שלא ידע דבר? הוא מצא פיצויימה בטיפולו של הדודה זונקה שעמדה לרשותו בעת הצורך ורחשה לו רגשות סבטה.

אבל נמן לו חינוך ספורטיבי ולקחת אותו לכל הטוילים בתירועים המושגים או בסירות מפרשיות. על ידי כך חונך לספורטיביות, דבר שהלם את אופיו ואף למד להתגבר על חולשת ופחד.

היה רגיל לפחות את בעיותו עצמו. שנגנבר אביו אחורי מלחמה

במה מעט אני יודע גם על תקופת זו של חי אחוי הצעיר. בפראנקפורט הייתה סינפ' ה"וּרְקָלִיַּתָּה", שנוצרפו לאחר מכן אל "השומר הצעיר" וייסדו את קיבוץ "חוֹרָעֵץ". בפועלותיו של הסניף הקטן שהקימו שם, השתתף שווה אך לרוב כארה מן הצד. דומה כי יותר מדי קשור היה אל תנועתו הוא ועל רעיון זה, יותר מרדי קנא לזרחה האСПציפית, משיכל לראות את עצמו כיותר מאורח בתנועה אחרת, ولو קרובות.

בראשית 1935 נפטר לפטע אביג'ן וושעו אז בן ט"ג. אותה שנה נפוזתי מungan עם עלייתו לארכ'-ישראל. מכאן ואילך ידעתי עליון רק ממלכתיים — שחלקים מובהים בשלמותם או בקטעים בלבד זאת. הלקם כתוב בעברית משובשת במקצת, בלטינ'גמישת, שאובת בעיקר מקריאת ולא מן הדיבור השוטף. אף בניתוקו באוותה עירית פרובינציאלית ובגימנסיה של גוים שקד על לימוד השפה ועשה במיטב יכולתו שלא יונתק רוחנית ונפשית. המשיך וטיפח קשריו לאארץ ולחגנותה. ב-1936 נתרבר, לנראת, שנעד יהודי לא יכול להוציא למד בגימנסיה הגרמנית בעירת, גם הבית והמשפה בפראנקפורט נתפרקנו והלכנו — סבתא נפטרה ב-1935, הדודה ארוגהיהם עברה לאגור בברלין עם שניים מבניה (הבאור עלה מזמן הארץ, תלמיד). המועקה בגרמניה הלכה והעמיקה, לחץ על ששו שימחר לעלות — כתלמיד, או בדורכים אחרים — לא העיל הרבת; וזה לא רצתה לאייפרד מהברינו ומכני קבוצתו. הוא לא רצתה לזכות בתרון על חברינו וכן סירב לעזוב לבדה את הדודת זונקה, שתקדישה לו את כל שנות זקנתה. לאחר מכן, כבר מוכן היה לחשוב על סיור עלייתו כ"בעל הון" — אולם הדבר כבר לא ניתן. בשליחי 1936 קמה הדודה זונקה ותעבירה את עצמה ואת ששו לברלין, בה שכרה דירה קטנה לעצמה ולה ולעד קרובת. הייתה תכנית שששו יצא לארכ'ה מיד, עוד בטרם יסיתם לימודיו (שכן, קשת היה ממילא לארכ'ה) מיד, אבל בתייט-ספר כלשהו לשנת לימודי הארכונגה; אולם לסדרו מחדש בבייט-ספר כלשהו לשנת לימודי הארכונגה; אולם לבסוף החליט לסיים את לימודיו בבחינות הבגרות. שנה אחרונה זו של לימודים בילה בית-הספר "עדות ישראל", גימנסיה אדוקה, שככל לא יכולת להיות לרוחו — לא עד מדו לא יכול היה להקלט בבית-ספרו הקודם, לנראת לא הייתה אפשרות לכך. החישו את מהלך

... והתזכור כמה אהב את הטעמה, את בדיות הדעת, עוד קצת. קטן? על משענת הספה ישב וקרא לנו בקהל מכתבי מארק טוין. הדמעות זלגו לו על לחינו מרוב צחוק, וכן המשענת זינק לתוך כרויות הספה, ראשו קדימה, כדי למצות את הבדיחות עד תום. (איש בימי חייו לא שימח את לביו כמו שהוא השתקפות מה عمוקה וכנה בדברי צחוק.)

... חשתי תמיד מעין הסתייגות אצילה-זרירה שנתקט לגביו כל משפט שלילי על אחרים. מעדיף היה שלא לומר דבר במרקם כאלה, ואם אמר — באיזו זהירות התבטה. רק לגביו הנאים ומעליהם גאות לבו במרירות אינץ', ועדוני זכרת מקרים רבים בהם השפכנו יחד בשנאה רותחת — ואפילו אן, מה גבהה היתה רמתה.

... והלא תזכיר כמה אהב בעלי חיים. הן כולנו אהבונו, אך הוא יותר מכולנו. עודני זכרת איך נכסס יומ אחד למטבח — כלבנו נשך חתולו, והלה וחל אל מתחת לשולחן בגיסתה. עודני רזאה לפניו איך החוויר פניו החביבים, פני הנער, ואיך הסתלק מהר כדי לא לגלות כגבר את עומק ועוזעו בשל חתולו.

... הן אמרתי לך: מותה, הקברתו העצמית בהכחה מלאה, גדולה נשמהו, הוא וחבריו שהלכו בדרךו, שעוקלים לנו במאזני האדם פגודת הרשע התהומי שכולנו היינו עדים לו.

טוני

בז'וזדי בשנים 1934-36

... הינו ייחד בתנועת "וּרְקָלִיטָה", אבל הוא לא אהב את תנועתם. הוא הצטרף רק מושם שבפראנקופרט לא היהת תנועת גוער ציונית אחרית. תמיד מתח עליהם ביקורת רעוננית — אבל אני אף לא הבנתי על מה הוא מדבר. האינטלקט שלו לא רק ביש, אלא ממש הפחד אותו. בזמנן שאני חשובי על כדורגל וספריי בלבשים, קרא הוא חיסכטוריה ולמד עברית. הוא ידע היטב עברית, אבל זה לא הפסיק לו

קשה — והגענו רק בן 15 — היה علينا לבשר לו בשורת איוב זו. שמע ולא הוציא מלה מפיו. הוא ידע את מטרת חייו בעודנו צער מאוד ושאף להגשה. אך כאשר בני יהונן בא לביקור בשנת 1937 ורצה לשכנעה, שהגיע גם תורו הוא לעזיבת גרמניה ולעליה לארץ ישראל, לא הסכים להפקיד את קבוצתו ולדאוג רק לפתרונו הפרטני. לוטה ארונתאים

עוד על ימי ילדותו

מתוך מכתב מאת טוני סימון — אשטו
השניה של אביו * — (אל אטיו)

... את אשר יعلח על דעתך, על אופיו של אהובנו, הראשונים לך — אולי יתרום דבר לטיור דמותה, הן עתים דזוקא זוטות כאלה, כפי שנשאו הרוחות בלב, מצירות קויעיקר.

... כשהוא מפראנקופרט,** הbia עמו כתוב תעודה אישית שננתן לו שם מנהל בית-הספר, גרמני "אריך" כפי שאמרו אז. מתוך יחס אנושי אישי נדר בימים ההם,இיחל לו כל טוב לעתידך מאחר שראה בה כך כתוב, אדם בעל כשרונות מיוחדים ותוכנות-אוןבי בלתי-רגילים. כתוב זה היה כתוב בחיבת נוגעת ללב, ובאותם הימים היה בו משום תועלת אפשרית בנסיבות שונות. אולי לדאבון לבה של הדודה גורטה הוא קרע את הכתב לגזרים ואמר לנו שאין ברצונו ליהנות מיטבות, מדרכים עקלקלות כלואן.

... וזכור לי يوم בו ניהלנו אותו ויכוח, שלשתנו מסביב לשולחן של המרפסת. אנחנו הדודה גרטה ואני דיברנו על לבת וחורנו דיברנו שיעלה לארץ-ישראל מיד, בעוזרת אותו סלומ'לבך (אלף לירות?) שתיה איז ביכולטנו לגיס. ואילו הוא דחח זאת ועמד על שלו: ילק בדרכך בה ילכו הכל.

* לאירועו.
** 1936/37, בן 17.

שאלה תנאים אידאליים לצעררים: חברה עבודה, לימודים מעוניינים, והרבה תחושת הזמן. אלא שזמן היה טרם סעה, כאשר הגורת החנק בצדורה של יהדות גרמניה הלבנה ונתקדחת, כען חכנה לקרה האבות. בין החברים בלטו שניים, שעשו והאנמנים, חברים נאמנים, אם גם שונים במוגם. שבמהרה גטלו על עצם אחריות לחבריהם וניסו לוון יחד עם המדריכים את פעולות החברה.

שושו היה תקין ובבעל אינטלקט חריף ומוהיר, והאנמן הסביר פנים ובלאט סדר את ענינו. לעיתים נפגשנו במכבסה או בטיקלט בשנות ושותחו על החופעות הקשורות בחינינו. אני לא יכולתי להשתחרר מהרגשת מועקה איזמתה ומחשש כבה, שהמצב יילך ויחמי, משום שעוד בשנות ילדותי שמעתי הרבה על פרעות היהודים, והבלתי מובן והבלתי נסבל למחשה לא זו היה לתפישתי.

שושו היה שותף להרגשה זאת. גם הוא ידע, שעת החופש האחורונה שלנו הולכת וקרבתה היכן נבקש מקלט? ואם לא נספק להגיא לארץ ישראל, אנחנו נברחות?

וכוורות לי שיחות על בירוביגן, על הגנה עצמית, על בריחה אל מעבר לגבול. ובינתיים ישבנו ליד המקלט ויומרים שמענו על התקידמותו הפוליטית הבלטי מופרעת של היטלר ונתמלאנו חששות איזמים, אבל כפי שטבעי הדבר, ברוח כל אחד לעניין אחר. שושו היה פעיל בחברה, לימד, הסביר ותדרים את כולנו במושרו האינטלקטואלי, 9 בוגמבר. השעה כבר הייתה מאוחרת. ישתייחד אטו בחדר תרבות ושמענו את החדשות האחอรונות. פתאות הודיעו על מעשיו של הרשל גריינבלט. שושו החלhab לרגע מאומץ רוחו של הצער היהודי שהענו להרים יד נגד אחד מן "העם הבוחר" ואני אמרתי לה, שהושתתני שהו הניצוץ החסר לגרמנים. נרדנו וירדנו במדרגות והגה צלצל רם בדלת הראשית וקילות גסים נשמעים בלילה הבועז מאתנו להתאסף לפני הבית. מכל עבר רצו החברים. במחושת הסבל שלי לקחתי כמה מעלים, לבשתי זה על גבי זה ואעתקתי לשונו לעשות אותו הדבר. דחמתי כמה פוזמקאות חמימות, סבח וספר חנוך קטע לכיסים והתייצב ייחד עם האחים. אחרי הכאות הובילו במשאות ולבנטן, כאשר הופרדו הבחורים, רצתי מהר וביקשתי למסור לשושו כל מה שמלאת כיpsi ואמרתי: קח גם את הספר --

ובשנת 1937 המכינה, שתוד שנה רצינו לדעת עברית בדיקות. כמו גרמנית — וזאת מחוק למדו עצמאי. היה לה כולה חולנית כמעט כמעט לספרים. עוד בפראנסקופרט היה לו ארון מלא מאות ספרים, ואת כולם החזק סגורים על מפתח... אך פעם לא הסכים להשאיל לי ספר, כי טען שאין לייחס לספר... איני חושב שהוא לו חברים קרובים. הוא היה קפדן ועקשן ובעיקר גרם לכך, כנראה, ההבדל העצום ברמה האינטלקטואלית בין לבין אחרים בני גילו.

... כל זה לא הופיע לנו לבקש פורקו במשמעות שוכבות. בחדיש אפריל הינו קושרים מגבת על הגוף, מתחת לבגדים, כדי שלא ירגעשו מה כוונתנו והינו נסעים באופנים לאוזה אוטם ומרתצים זה לא היה תענגוג כלל, כי המים היו קרירים כקרח; אך הוואיל והיתה בכך ממשום עבירה על איסור, היה המאמץ כדי...

צבי אהרון

חבריו מלאגות מספרים

שנת 1938

קבוצת בני נוער נפגשה באלוות, בקצת המזרחי של גרמניה. כל אחד נתקם מביתו ולא עתיד מוגדר ונראה לעין. ידענו שברצוננו לעלות לארץ, אבל מתי ואיך, איש לא יכול היה להגיד. נפל בגורלנו להיות צעירים מכדי לומר את בתיה הספר התיכוניים, ובמוגרים מלھיכל במסגרת הלימודים הקתיתליים, שכמה באותו הזמן. משומך נספהו שעורים עיונים מכל הסוגים לעבדה בחקלאות, שהזעירים למלא את החדר במסגרת הלימודים הרגילה, שהופסקו לנו בטרם עת.

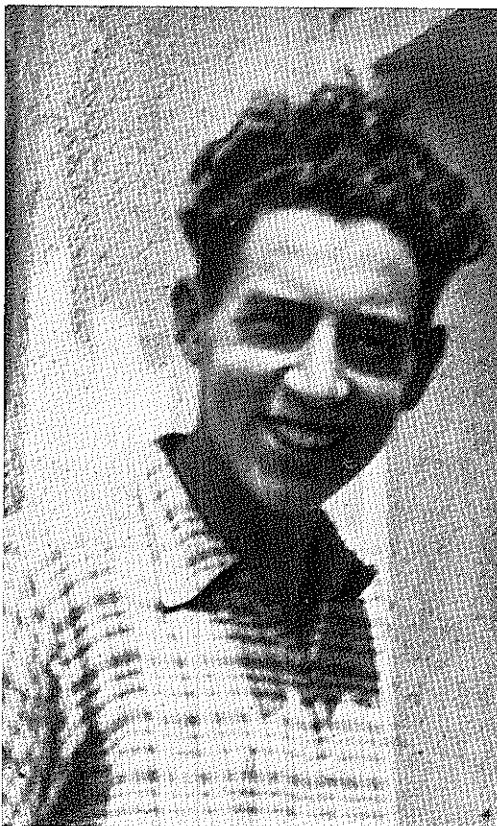
המקום — אחותה יפת עם עובדים קבועים ובית מידות במרכזה מרוחק מכל יישוב. כאן שכונה קבוצה צעירה עם מדריכים אחדים. אפשר היה לחשוב

אורי טוב יהיה לכם לעסוק בו. ואכן, הוא כתב אחרי כן, שלמדו ממנו
במחנה החסגר.

זו הייתה פגישתנו האחרונה. אחר שיחרורו מן המאסר עבר יותר
עם חבריו להולנד ואני עליית ארצה.
האם אדם בן 18 בשל ובוגר? לפעמים מביאות לידי כך מסיבות
חומרן. כבר אז היה שושו אדם בוגר לכל דבר, נאמן לעצמו. בירושה
בלחת ובחינה ידע למוג את שאיפתו הבנה עצם זו של חברתו.

לעתים שאלתי את עצמו: מה היה עתיד בחימם, אילו אך היה
זוכה לעתיד? לא היה ספק בלבבי, שנוצר לגדלות. הצער לא נשכח.

קלרה פרנץ

שושן בן 17

מכتب מאט גיורא יוסףTEL זיל אל אחינו של שושן

חיפה, 26.4.43

יעקב הירקן!
כשהגיעה הודעה על שושה כבר קרבוימי אבי למות, ובשבועות
הראשונים אחורי מותו לא יכולתי לכתוב לך או לבקר אצלך.
— משחוותי היו הרבה אצלך. כל הנאותם, שעלהם שמעתי לא
ישליך כי זה מות ההקלבת העצמית — בחר בו אדם שככלך רצתה
לחיוות ושכבה הרבה היה בו לחת. כשראייתי את שושו בפעם האחרונה
היה עדין נער עלייז וקורן ושובע שמתה חיים. שהפה עמה את אלה
שמסביבו — אך בינתיהם דאיתני תצלום ממש בו הוא נראה כה רציני
וכה יודע, עד שהתחלתי חש מה עשו בו מנסים ארבע השנים
האחרונות הללו. כי בעצם עני, עודני שומע את צחוקו וודני רואה
את הילוך בעל הפסיכות הארכוטרמדי, והוא המכונס הקארטיפרמי
המיד. עודני רואה אותו מוחא כפיו — אותה תנועה יהודית שנשאה
הרottaה בלבי תמיד בזורי אותו.
כה מר לבוי וכת דוויי יעקב, ואני יכול להושך ולשער בלבד מה
בלבן. הום איןבו מרפא, אך הוא מערפף, ולעתים זה עוזר...

דבריהם לזכרו

הידיעה על מותו של שושו בגבול הולאנד ועזועה אותו עמוק. הן היא הייתה כבר פעם מחוץ לגיטנות הגаци, ה策לה להימלט, לאצל את נפשו. אבל מצפונו לא גמן לו מגנות, חור אל החברים כדי לעזרה להם. ופעם, פעםיים ה策לה, ה策ל נפשות, ובפעם השליישת נתפס ונרצח. הוא ידע שהוא עלול להיות גורלה אבל אחוריותו לחברים שהוא הדיר אותו, שעליו סמכה שבו בטחה גברה על כל רשותיו הפרטניים. — הכרתי אותו כשהיה בן 17 ובא להכשרה. בחור גבוחה צר כתפיים. הוא בא ישיר מבית הספר. קשה היה לו להיפרד מן הלימודים. כבר אז היה בעל השכלת עברית. ידע קרוא וכותב והתחיל גם ללמד חברים אחרים. אך את כל מרדו הרוב ריכזו בעבודה הגופנית כי ידע שלא ביכולות יסתגל אליה. תמיד היה לו פקופקים, אם יכול היה לרוכש לו מקצוע בעבודה הפיזית, אם היה חתן טעם לחייו. ותמיד ידע, שונ דיא הדרך בה עליו למלכתו, והוא כבש בחובו את תשוקתו להמשיך בלימודים. ומה שהסר לו בכוחותיו הגופניים ובתבונת כפיים השלים על ידי אחוריות ומחשבת מתוכנת.

אבל גם בהכשרה לא וויתר אף יום על הלימודים. היה זה את הכשרה לנזורה, שאיפשרה לחברים הצעריים להשלים את ידייעותיהם הכלליות ולרכוש להם ידיעות על התעשייה ועל הארץ ולס咯ם להם את השפה העברית אחרי יום עבודה מקוצר של 6 שעות. ששו השתתף בשיעורים, גם כתלמיד וגם כמורה, והקדיש את כל זמנו התהPsiי ללימוד מדעי הטבע. אחרי יומ עבודה שאימץ את כל כוחותיו היה יושב עד שעה מאוחרת בלילה ולמד מתמטיקה ופיזיקת. וכשהפיצו בו שינוי וישב לישון, היה טוען תמייק, שזאת אולי הזדמנויות אחרונות לו ללמידה, וחביל על כל רגע שילך לאיבוד.

בנובמבר 1938, בפרק הפתוח נגד היהודי גרמניה, התנפלו הנאצים גם על חוות ההכשרה שבנה עבה, ויחד עם כל הבחורים הובאו אל מחנה הריכוז בボכנוואלה. לאחר 4 שבועות שוחרר ויצא להמשיך את הכשרתו בטלאנד אצל איכר הולאנדי. הנאי העבודה היו קשים, אך הוא בכל זאת נשם שם לרווחה. הולאנד נחשה או עדין

בחכירה באנגוט, 1938

עם הגרעין לקיבוץ המאוחד, הולאנד — אוקטובר 1940
הרבי מילן: קרט האנמן

תוך שירה וריקוד. כך היה שושו: לתבה שבURAה תמיד והדלקה את לב האחרים...

במחנה הרכיזו שהינו יחד ארבעה שביעות. בתהו ובוهو של הרדיפות הצל ששו ספר תג'יד קטן ועוגני רואה את עצמו ישובים למלאת בצריפנו לשטביבנו רעש ולכלוך ואנחנו מפענחים בקורסי את האותיות הקטנות בספר הבלט.

היה זה ספר עמוס האחוב עלייה, כי מבטא הוא נאמנה את רעיון קללה הגלות והשבה לארץ, רעיון אשר חיב בכל לבו כחלוץ ואשר למעןו לחם ונפל...

מ. דוט שילד

שורשו

ורסוא, שוויץ, يول' 1943

מתי ראיינו בפעם הראשונה? אינני יודע עוד, למרות שוכן לי תמיד הראום הראשון העמוק. כל אחד הרשעפ' מדבריו אשר אמן לעולם לא היו מליצים או שטחים. חשת תמיד את הכוח הפנימי שהוא צפון בו ואת רגשותיו העמוקים. כל מלאה היה בטוי ?אמת האבסולוטית שלה, אותה ביטא בכל משפט ומשפט ואחתה ניטה להגשים תמיד.

עוגני רואה אותו בשיתות. קומתו הגבוהה, הכהופה מעט, העיניות הוותרת, הפנים מלאות המבע. הוא ידע לעניין את כולם. לשונו אולי לא הייתה משופרת כליכך ולא מנוסחת עד לטופ', אך הייתה מובנת וברורה לכל. כך אני זוכר אותה עסוק תמיד בעזיות "שלנו", אשר רצתה למזויא להן פתרון, לא רק לו לעצמה אלא לאחרים. היא הייתה מדריך אמיתי, מורה דרך אשר אמן הראה לנו את הדרך הנכונה. הוא כאילו נוצר לחמי הקולקטיב ולציווית החולצות ולכן מוכחה היה לחנד לקרה זה ולהגשים את שאיפותיו.

לא ראיינו עד אדם כמהו, אשר כך התמסר לתפקידו והתמוננו

כ- "מבצר החופש". מצד אחד נהנה מארן היישיבה הבודדת אצל האיכה, אבל מאידך הרגיש שדווקא ישיבת בודדת זו מהיבט בעילת חברתייה רחבה ומקיפה. הוא ריכן את החברים שבסביבתו בסיניק ולימד אותם עברית, כי חלם על יצירת קיבוץ עלייה המקיף את כל החברים בהכשרה ההולאנדיית הקשורים לקיבוץ המאוחד. על זאת כתב לנו בנובמבר 1939: "הוציאנו את התכנית הדינעה לפועל מתוך הרוגשת אחידות כללית לכל החברים".

עם מותו של ששו אבל לנו חבר יקר, אשר לבואו חכננו בכלינו עינים כל השנה. ידוענו, שהוא עומד במקום הסכבה, שהוא נטל על עצמו את התפקידים הקשים, האחראים והמשמעותיים ביותר. כשהיינו משוחחים על עתיד, קבוצתנו תמיד קווינו: הנה יבואו ששו וחברינו מהולאנ...

ושאו לא יבוא, אבל תקוטנו היא. גם אחראי יפלטו את הנבולות. שלא לשוא סלך דרך, שיילכו בעקבותיה.
סוטה יוספטל, רעננה ("לבר", Mai 1943)

על קברו

ברדה, 19.4.46

בעמדנו על קבורה, עולה בהכרח מחשبة כי לא נשארו לנו בגולה אלא קרבים ללא ספור וכי הקשור אוננו לאולה הם אך ורק הזכרונות... ששו היה מאותם אנשים שלא נשכח לעולם. רבות הזכירו את שמו וזה פועל בקשרם החולצית בהולאנד.

הוא, עצמו, היה לועג בודאי ל"פולון גיבורים" זה. יכולתי לחסוך לי תיאורים נוספים, כי אנחנו יודעים מי אבד לנו. לנו רק מספר זכרונות.

כבר בקיבוץ ההכשרה בגרמניה היה ששו מרלו החברת זקרים לי הזמנים, בהם היינו מסוגלים לחיות כגון חיים עצימים למרות העולם העוזן סביבנו ויכלנו לחתעם בשעות המאוחרות בלילה בלמוד התנ"ך והסתירות העבריות והנתן עוגג שבת אחת. ככל וושבם בעגל ושרים. פתחם קופץ ששו ממקומו ומושך את כולם החוצה

נתינות זה מחר אחרת. עובד ללא אותה, קשור קשרים, מבטיח מגע אישי עד לגבולות השתחמים הণימטרליים. מעביר חברים מעבר לגבולות, לקרהת הדrhoה. ותמיד נשאר הוא החבר הפשוט והעלין המונון בכל ונכון לשיחה ולהלצת. ידע שאורבת סכנה לחיה, אך לא שם לב לכך והקנה על ידי כך הרגשת בטחון לאחדרים.

בפעם האחרונה ריאתיו בינוואר 1943, ביציאה מתחנת-רכבת בבלגיה, מקום שם חיכה לנו. "נו, הנה הגעתם, מה שלומכם, מה חדש?" כאילו ראה אותנו רק אתמול, ולא חטיבוב חדש רבים ברכבות מגובל אל גבול, בסכנה מתחמדת.

כך גם הייתה הפרידה הבלטי נשכח בית קפה על הגבול:

"ובכן, להתראות! דרך צלחנה, איזוחלים טובים ושלום!"
על האחורה של אייסן את עצמו ללא הכרה, כי צריך היה לעבור למחרתשוב את הגובל הבלגי, — השיב בביטחון: "גם זה גובל!"
והמשיך בצעדים קפיציים, זקורף קומה, שורק מגניתה...
הינו בין האחוריים שרואו...".

הראשון להתגוזות

לא מקרה הוא ששושן היה הראשון שהציג בנו את הרצון להתגוז לאובי. הוא נועד להיות האיש שיעזור אותנו מהפאסיביות. נדמה היה, כאילו התכוון לימי מאבק אלה, שהתקוינו להם מכבר, כשאנו ארגנים עדין במסכת הזוטות של חי יומיטים.
בכל אשר היה, בין בשנות ההכשרה כבודד אצל איכר בהולנד, בין בהנחלת בית עליית הנוער בלוסדראפט, היה תמיד הרוח החיה והכוח הדינامي, ואישותו השפעה על סביבתה. העבודה בבית עליית הנוער פתחה לפניו הוג תפקידיים שנוצרו למעןו. כאן ניתן לו לפועל, להשפיע, לעצב, ולחנן צירויות לקרהת תפקידים שכובדם היה מודיע לו היטב. מעולם לא הדגיש שושן את הבדלי הגיל בין בני חניכיו, גמינה היה עם המעתים. שאינם נאלצים לעורר השומת-רב בדרך כלשהי לסמכותם, או לתגן על עמדתם. בשתי נסיבות, כך בנוי השישועה

עמו. בכל מקום מילא את חובתה שבעצם לא הייתה כלל "חובה", אלא "חיים", אמתים וטהורים ביותר בזורתם.
הרבבה פרטיהם אפשר היה בספר עליון אשר ציינו את אופיו האמיתי. אף פעם לא קנה לעצמו דבר מיותר. תלבש באופן פשוט ביותר והיה חסר אפיילו את הנחוץ לו. בקורס הקשה ביתר היה נושא באופןים 40–50 ק"מ כדי לחסוך הוצאות-דרן. אהב ספרים וקראם המון; בכל זאת לא התרחק מן החיים ומן המאורעות שההעסיקו אותו. אך דרכו בראש מורים ובצד עזות. לא היה אופטימי מטבעו אך נתה לעליות ולקילות. האמין בטוב שבאמת והיה מוכן בכל מקרה להאמין ולהילחם בעד הש לפותה. גם העז להתמודד עם אחרים אך ניסה תמיד לשכנע בשיחת אישית, כדי למנוע טפסוכים. כמו כל חייו היו ימי אחורונים ומעשי, פשוטים, מובנים ולא מכוננים לשבח איש...
חנן סטופלם אין (חבר "החלוץ" בהולנד)

בימי האחורונים

...בבית-החלוץ באמסטרדם ראיינו את שושן רק פעמיים, כי אז היה כבר בארץות אחרות. בפעם האחרונה ביקר באחד בינוואר 1943, כ-4 שבועות לפני מותו. חור או מצפה ומטר על נסינותו למצוות דרך לספרד וללבוב. היה מלא תכניות ופעילות. סוציאליסט התרבלט אם מותר לשולח את תברינו למלחמות למען האימפריאליזם האנגלי. אך קודם להצליל את הברינו ולהוציאם מהולנד.
כלנו השתדלנו לפנק אותו מעט, כי לא היה קיים לגבי. שום דבר מלבד עבוזתו. שבעה שבועות לבש אותה חולצת שחורה, כמעט ולא ישן ולא אכל כראוי. כך הסתובב בין הגבולות עם מראהו היהודי ועם נירוטיו וגרוועים...
...מכנסי בריגס, מעל עזה המכובע הבאסקי מעל הארץ, ילקוט חזד תלוי מעל הכתף, כך היה עובר בשטי חביבו במערב. היה

המדריך

היינו צעירים בעצמנו רק שנים מספר מנגרים יותר מהניכנו, אבל זאת הצלחנו ליצור את האווירה הרצוייה, בעיקרודות לפועלתו של שושן...
הוא חילק את זמנו ורצו לשני שתחים: עליית הנוער והחולוץ". בשניהם ראת את עצמו אחראי להבריה, לכל בעיותיהם הקשות, שצפו במצב המיאוש של המשטר הנאצי.
קרוב היה לכל ילדי המוסד. תמיד עליין, תמיד מוכן לאתגר אוזן קשבת בכל אחד. ותמיד עסוק עד שעה מאוחרת בלילו. דוגמתו האישית השפיעה את התחשפה החזקה ביותר נגד סכנת הדיפיטום. כל אחד חריגש, כי בשושן יש לו חבר נאמן, ועם זאת מחריר ואינו מרפה בדרישתו "להיות בסדר".
בחכונתו זו, השפיע לא רק על הণיכיו אלא גם על שותפי מעוראה ועל כל אלה שבאו במאגע, צעירים ומנגרים כאחד...
מנחם פינק הות (מתוך "ידיעות" בית קאנלסון)

זכרון: מלוסדרקט

לוסדרקט פברואר 1941
החלנו פה אחד ל Ashton שמעט העצים הרתוויים שקיבלו דרך נס להסקת התנור בחדרהilmoid בלבד. העשן היוצא מהתנור היה רב יותר מהחומר. על התנור מבעלים את הדרלתה היומיומית; בפינה אחת גיגית גדולה עם מים, ומסביב קבוצת ילדים רוחצים תפוחי אדמה ומקלפים דלעת. בפינה שנייה קבועת ילדים מהתקנים גרבימי, בפינה שלישית מכבסים מעט לבנים. וברגע זה מופיעים גם הגברים עם עבודותיהם ותפקידים את הפינה הרבייעית. ע"י שולחן ארוך מתקיים שעור היסטורייה, בחוץ יורד גשם מעורב בשלג.
שושן נכנס וקורא לועדת התרבות. שבועיים לפני כן הוחלט,

השבוע-עשרת והורה להם דרך, עשה כן חבר ולא כמורה. ואם לאחר זמן קצר כבש לעצמו כבוד וחקלה, הרי בוכות המופת האישי כבש. וכשהגיעה השעה, מצאתיו משימת ההצלה מוכן ומצוון. המלאכה הייתה מרווחת והוא עבד ללא אותן. הכרה היה להביא את הנערים אל מקלט בטוח, ולבירר עם שאר החברים את אפשרויות הבריחה והמאבק, לקשור קשרים, להשיג כסף, לארגן, להציג מעוזות מזיפות, לחפש שותפים לפועלות.

עובדות המתרת הפגישה את ששו עם יופ וסטרויל, שני אגושים שקשרו ידידות בימי החשמדה. הודיעו לקשרו של יופ עם ארץות חז' האלית שבו למטה אנשי מאיופת הכבושה! בשורה משמחת נמצאת אפשרות לשובו להולנד. נסע עוד פעמי לדרום צרפת, כדי לדודר פריטים טכניים נוספים. חזר בפעם השנייה להולנד והתל להעביר חבריהם לבלגיה ולצרפת. מסע זה לא חזר עוד אלנו.

לשוא חכינו ליום בו ישבו אילנה יספר על מסעו וייעוד את רוחנו ברעיוןנו וברוחו המהפלכנית. לא הגעת אלינו אלא פיסט ניר, שנשלחה על ידי תיודנראט ובה הידיעה על פטירתו...
האמת היא שאנו עוד לא אמרת הדבר, כי שם, בבראenant, מוטל ששו בקשר? הוא נתפס. אנשי הגסטאפו ביקשו לסתות מפני הוודהה בכל מחיר. המסתכים הרבים שנמצאו ברשותה הטילו עליו אשמה כבדה. ששו ידע זאת. הוא ידע מה צפוי לו מיד האויב והכיר את שיטותיהם.

ידיוטינו רבות היו, כל הארגון היה למעשה בידין. הוא הaga בחברים, הaga بما שיתרחש אם תדע הגסטאפו שמות אחדים בלבד. גורל כלנו הוטל על כף המאונינים.

ששו חמק מיד מעינוי...
לנו הפק ששו לטמל. לא רק לצעריהם, שהוו חניכת, אלא לכולנו שימשו חיו הקרים מופת חיים אשר העניק לנו את החירות. חברינו למחתרת

(מתוך החותרת: "החולוץ החולוני במאבק" שהופיעה בארץ אחר עלייתם בעצם ימי המלחמה, ב-1944, של כ-60 חברים).

מופיע הוא בחדרת הליימה, כשנעלייריבית על רגליו ומטפחתו הגדולה בידו — מנגב את אפו ואת ראשו הרטוב (בוחאי רטוב הוא עד לעצמות) — פותח את ספزو ומתחיל בשעה כאלו זה עתה קם מכסאנוגה, שם חיכה לצלצל.

— שושה, אכלת צהרים?

— צהרים? אין זמן, עכשו שיעור. כבר הפסדנו 5 דיקות, אחראתי לבוא החברים בהמשרת. — —

ואנו סבורים, שגם ארוחת בזק לא בא אל פין

— אין זמן!!

לוסד רכאת, שעול בידיעת הארץ: לפניו עינינו מקימים קיבוץ באמצע היליל. אנו מרגישים את השכלה היליל, משתתפים בהכנות של הרגע האחרון. מרגישים עיפויות ועצבנות מהuboודת הקשה הנעשית בחפותם ובסודיותם. רואים את הקמת הצריפים ללא רעש, עוזרים את הנשימה נשנדמה לנו שושומעים קול של ערבים. אהובים כל אחד, כל פרח בה, כל הר, כל כוכב של ארץ-ישראל שכל כך אהובים על שושה. מרגישים שהוא עצמן לוטף באחבה את האדמה הזאת, שעליה הוא מספר ומלמד.

— שושה, איך קיבורן עוזרת להקים? כמה זמן הייתה בארץ?

— אני, בארץ? סיפרו לי השליחים, קראתי בספרים.

עם הקבוצה האחרונות אני עלה, או אולי אתכם נראה!

לילי טיכו-קטר

במלאות עשרים שנה

במלאת 20 שנה למותו של שושה עובדות לפני כמה חודש והתרשימות, אני זכר מאותה התקופה בהיווי בית עלית-הנוער בולדרכט. באתי בשנת 1940 עם פנו' מינסדרנגן לולדרכט. מיד בכוונו לולדרכט הרגשתי את האיורה החלוצית ששרה בבית ההוא מלאו או 20 שנה ליסוד הסתדרות. שושה החלטת, שעילינו להציג תערוכת-הסתדרות. קדם לכך שבוע ימים של הרצאות יום ים.

שאנו בעצמנו נחבר הגדה לפסת, נוציאת לאור ונחלת לכל החברים הנמצאים בהכשרה בהולנד.

או מזג האoir היה יפה, המש ורחה...

שושה רצתה לשמעו היום מה כבר הפסקנו...

השתדלנו באמת, מילאנו דפים על דפים שכולם נעלו בפה האשפה.

— שושה, איך אפשר לכתוב על-tag האביב, על פרחים, על חירות, בשעה שהעשן בחרדר מסנוור את העיניים, הרעש מבבל את המות, שלג מכחה את פני האדמה, הידיים קופאות, אוכלים שלוש פעמיים ביום דלעת, ועל החירות אין מה לדבר!?

— שושה, בתי אפשרי, אנו מפתטים כולנו פה אחד!

הוא מביט בנו בעינים תחתונות, הוא מתפלל, אנו מבין אונגה...

— הלא מדובר על-tag הפסח בארץ-ישראל: שם, בתקופת זו שרות הזרים, לנויות, רפואי, ושאר פרחים מיצים מכל השdot, המשם זורת והشمם כחולים, אף אנשים עולים לרוגל לירושלים, וכל אדם, חופשי, כਮובן, בארץ שלגנו... ובכל הבלטנו יש לךיים?! וההגודה נכתבת, מוצלחת באופן מיוחד! עם צירורים, עם דיקלים ועם שירים! יצאת לאור בזמנך, מגיעה בזמנן אל כל החברים בכניםם המרוחקים ביותר! ואנו יושבים בלילה-הסדר אל שולחות מכותם מפות לבנות, ואנו כולנו לבושים חולצות לבנות, וחוגגים את tag האביב, בחוצאות בתום ליל-הסדר, ביזאנט את הדר הלימוד בדורכנו לבית השני, בו נמצאים חדרי השינה, מה גודלה המפעולותנו מן החלג

שרוח הקורת מעיפה אל פנינו עת אנו פותחים את הדלת...

מאיין בא? בתקופת זו של אביב, בארץ-ישראל?

לוסד רכאת, יומරוביין. הגשם התולאנדי יורד ללא הפסקה, הפעם מלוחה ברוח חזקה.

השעה רביע לפני שלוש — וושוש עדין לא בא: בשלוש יש לנו שעור עברית אתו.

ביום שלישי הוא מלמד באחד מסניפי "תחלוץ" והווע בדר-יכל בשעות הבוקר המוקדמות של יום רביעי.

חמש דקות לפני שלוש רשוש בחצר. דמות קופצת מאפניהם ונעלמת במהירות הבזק בחדרו של שושן. — עם הצלול לשעור

זהו לא היה רברבן, אלא שקט ונעים הליכות. הנני זכר יפה את צורת הליכתו המיוודה לו עם ידיו צמודות לגוף, כשבקומו מתנוועות הכתפיים בקצב ההליכה. רגיל אצל ילדים שכל דבר יוצא דופן. מעורר צחוק. עבורנו היה שoso יוצא דופן, אך הוא עורר רק כבוד ורצון לחיקות את הליכותיו.

התרשمنו במיוחד משני קווים באופיו: עצמאותו המוחשתיים ונאמנותו. בראשית 1933 בא לגור בפראנקפורט, ואך כי גר כמוני אצל הדודה גרטה בבית סבטה (סבא נפטר ביניימי). שמהנו עם האה החדש שנוסף למשפחתו היהת רק תנועת גער ציונית אחת בעירנו "וורקליטה" ("אנשידמעש"). והוא השתתף בפערותינו למרות שהוא עט זה נשאר בקשר הדוק עם קבוצתו ב-"הכוננים" בברילן. התפעלו אז במיוחד מידיעותיו בעברית שהשפיק לרשות לו בשקדנותו הרבה.

לי הוא גרט אן אכזבה מסויימת. בגימנסיה העירונית הגרמנית שבעירנו מעתים היו התלמידים יהודים והייתי במשך כל השנים היהודי היחיד בבליטתי. שוער היה בן כיתה (כיתה ה') בגימנסיה בשנת 1933), למרות שהיה שבעה חדשים צער מנגן ולמן שמחתי מאד ל夸מת הצטרפותו לביתה. אך הוא בחר בмагמת הריאלית ואני בהמאטיסטי. וכך הצטרכ לכתה. הוא לא נרתע אף לרגע מן תקשיים של כניסה הילדי היהודי הבוזד לגימנסיה הפרובינצייאלית. אלא הילך בטהות בכו שאותה לעצמה.

עם עלייתו ארצה בקץ 1933 הפצרתי בו לבוא אתי. והנני זכר את הוויכוח אותו או ובהזמניותו שונות אחר מכן. שוער החליט לילכת בדרך הרגילה של תנועת הנעור החלוצית: להכשרה על שיבוא תול קבוצתו לעלייתו. היו אלה שונות. "צרטיפיקאטם" והוא טען שאינו מבקש לעצמו זכות מיוחדת. נסיתני לשכנע אותו בנימוקי הטעון הקר: עלייתו בצרטיפיקאט של תלמיד ואלה נתנו לבתי הספר השונים ללא קשר במכסות העליה הריאלית. בותה אינו כולל את התור מאף אחת, נסיתני להפזר בו אדרבא. בסופו של דבר תאפשר למשהו אחר לעלות ולהלן, במקומות הצרטיפיקאט שנמצא עלייך.

דברי לא שכנעו אותו עבורנו הוא היה יוצא דופן, אך הוא

בערים הינו עוסקים בציורים מלאי דיאגרמות על הישגי התסתדרות ומוסדותיהם. ביום התערובת הוחלט שעילינו לדבר רק עברית. כל זה נעשה ביוםתו. עלי להזכיר עוד חוות אישת שהיתה לי עם שושן. בבווארן לוסדרכת ותملא הבית מעל התקן המותר מבנית המקום ומஸדרן הבריאות הייתה התערובת בעניין זה. שושן חיפש ומצא מוצא, והוא התקשר עם משפחת יהודית בכפר לוסדרכת, ואלה העמידו לרשותו שני חדרים בעליית-הഗג שהי פרוציטים לקור ולרוחות. בחורף שנות 1940 רכבנו ערבי ארב באורפניהם לוסדרכת למרות הקור וסופת החולמותינו. השלג שהזינו לנו קשת. מרוב קור סבלנו מהוסר שינה, גם לא היי לנו שמיוכות במספר מספיק. לשושן היה מוביל מאליו שתוא חיבב לנטוע אתנו, למרות חוסר השינה שסביר, אבל הוא עמד בזה למען המטרה הקדושה. שבגמר המלחמה נעלם כלנו ארץ וגנשימים את חלומותינו.

הוא היה בשביili מופת אישי ולעולם לא אשכח אותוcadט אצייל נפש שמסר את היי למען בניית הארץ.
יהי זכרו לנצח.

נתן פרעוי קיבוץ יקום

לזכרו

הנני רואה לפני רק את דמותו הכללית של שוער בתור יلد וקשת להזכיר פרטים קטנים אחר שנים כה רבות. הנני זכר שאבנו אותו וכיבדנו אותו. בשביבנה, בעיר הפרדר בינגיזה, הוא היה נציג העיר הגדולה, עצמאי יותר, מנוסת יותר ובבעל ידיעות רבות יותר בהרבה שטחים. הוא בא אליו בעיקר בחופשיות ובתגמים וגר לרוב בבית סבא, בו גרה גם דודה גרטה שטיפלה בו כאם. תמיד שמחנו לבואו, ועתה כל משחק, כל טיפול וכל פגישה היו אותו, כשהוא הופך מיד ממשיכו המסייעת.

אומץ זה: הוא הדוח הפנימי ללכת אחרי צו לבו למרות כל המעצר ריס הנפשיים והגופניים. עוז רוח זה: הוא הנזחון החורש ונשנה במערכה עם עצמן ועם התנאים המקשימים. ובזה גדרתו: התמדתו בנזחון ההוא. האם לצעירים שלנו אין צורך יותר בעוז רוח זה? יותר מדי הם קוראים על גיבורים המתנשאים גבוה גבה מעלהם ואין להשיגם. שושו עמד לצד של הצעריטים שהדריכם, וגם עכשו הוא מסוגל לעורר את הנוער ולהיות להם למשען, והם ידרו שלא רקrib קרבן במשוג כי הוא פועל תוך הרמוני עם לבו ועם רצונו. הוא היה מקריב את עצמו אילו לא היה פועל לפי צו מצפונו והיה מצליל רק את חינו הוא.

שאלה שנייה המעסיקה אולי רבים היא: היכן היה מקומו בישראל? בקייז? ואם כן, איתה קייז? לא ספק היה בחור את מקומו מתחם הכלאה כי ידע יותר מכלם שאפשר להגים אידיאלים גדולים רק במסגרת מצומצמת. — אך אטור לנו לשוכה שהערכיהם הכללאנושיים שהיו טמוניים בו חרגו מכל מסגרת מצומצמת שהיה מחייב על עצמו מרצן. והינו גורעים מגודלו איilo הינו קוראים אותו אל קבוצת מטומית וכובלים בה את אישיותו. הוא היה אדם חופשי. האמת שלו היהאמת של כל הטענים ואומץ לבו היה על-זמני.

ויל וסטרויל, אוג 1963

רצח דוקא ללבת את דרכו עם קבוצתו וחבריה, מבלי לצאת דופן ומבליל בקש לעצמו יתרונות מיוחדים. נאמנות עילאית זו ונכונות ההקרבה חסרת כל חשבונות חייו הקו המנחה בחיו עד לרגעיו האחרונים. ותנו אהרוני

שושו כפי שהוא זכרת אותו

כשאני זכרת את שושה, עולה וחזר לפני עיני איך הוא עלה במדרגות ביתנו ברוטרדם בוקר אפור אחד בדצמבר. זה היה אהרי מסע מפרק, שאפיין לא הצליח כלכה, בהרי הסבוים הגבוהים, כדי למצוא דרך לשוויצ'. הוא התיצב לפני בנו וברינו הראשונים עיר ופנוי אפרורים. אך חיזק קורן היה נסוך בהן וברינו הראשונים היו: "מה יפה היה שם השлаг בתרם?" לא תחלונן על האכזבות על התלאות, על כל אשר חסר היה בשבעות אלה בטיפול ובמגע אנושי הוא ידע לשאוב כוחות ומרכז חדשים מהדבר והתBOR היחיד שנודמן לו ברגע הזה. עמדתי בדומיה כי הרגשתי שאני עומדת בפני אדם גדול. מי שיכל להשתחרר בבדירות הזאת ובתוך כל המזוקה של חיים החיים — והוא קלט את כל האכਬ ואת כל העול שנעשנו לויעז — הוא בלבד נשא אמיתי של חברה.

שושו עמד בתוך תוכי החיים ולתקה בהם חלק חי; עליונות המדבקת וההעדר המוחלט של פחד (דבר שונה בתכלית מהתעלמות מסכנה) עשוו לאחד מבני האדם המרעננים ביותר שהברתי, ותמיד אני אסירת תודה על התברות שקשריה בינהו, ושתייה קרצה אך عمוקה.

...היום, ב-1963, 20 שנה אחרי שנלקה מתנו אני שואלת את עצמי: لأن היה מגיע שושה אילו נשר בחיים? היכן היה מקומו בישראל ומה היה ערכו לנורא? יקרוו הם יונכתה, שעוז רוחו ואומץ לבו לא היו תופעת חולפת המתגלגה רק בידי מזור ומתוך ההברחה להלחתם למען חבריהם לגורל,